

HOOFSTUK 1 KLANKLEER

Begripstoets (bl.2)

- 1.1 Jong entrepreneurs/ besigheidsmense is die ligpunt in die Covidtyd. v (Barret)
- “wolk” v (Barret3) (2)
- 1.2 Die karaktereenskappe is : versindheid v, kreatiwiteit v en besigheidsvernuf. v (Barret1) (3)
- 1.3 Die een klomp het klein ondernemings vir **hulself** begin en die ander het die lewe vir **ander** makliker gemaak. (Barret4) (1)
- 1.4 Hulle vervoer kruideniersware vanaf die winkel na die inwoners se huise. v (Barret2)
- Hierdie dienslewering is volhoubaar, want daar sal altyd mense wees wat nie vervoer het nie.
- OF
- Hierdie dienslewering is nie volhoubaar nie, want mense sou dalk ander planne kon maak. v (2)
- (Barret5) *Die leerder kan 'n soortgelyke antwoord aanbied.*
- 1.5 Bejaardes het nie noodwendig vervoer na die winkels nie./ Bejaardes kan dalk nie meer bestuur nie. v (Barret 3) (1)
- 1.6 Ja, hulle kry geld terwyl hulle 'n diens lewer. v (Barret) (1)
- Die leerder kan nie “nee” as 'n antwoord aanbied nie. Die leerder moet eers die vraag beantwoord (ja) alvorens die motivering die punt verdien.*
- 1.7 Sy familie het sy onderneming op sosiale media geadverteer / foto's van sy pizza's op sosiale media geplaas. v (Barret 1) (1)
- Hy het nege jongmense in diens geneem v en hy bring nog werk en 'n onderneming ook in ander plattelandse plekke. v (Barret 2) (2)
- 1.8 Siya was ook al honger in sy lewe / sonder kos. v (Barret 3) (1)
- 1.9 Dit is 'n mening. v (Barret 4) (1)
- Dit is haar ma se mening / Haar ma het 'n vermoede.v (Barret 4) (1)
- 1.10.1 Beide se harte is deur die nood van ander geraak. v (Barret 2) (1)
- 1.10.2 Siya se kospakkies, aangesien hy meer mense as Zandri kan help. v (Barret 5) (1)
- Die leerder kan enige soortgelyke antwoord aanbied.*
- Zandri se poging voldoen aan kreatiwiteit, versindheid en besigheidsvernuf. (Barret 2) (1)
- 1.11 Met die ondersteuning kan hierdie entrepreneurs soveel meer doen en as meer mense so

iets doen, groei die ekonomie. v (Barret 2) (1)

Die leerder moet by ondersteuning en navolging uitkom vir een punt.

1.12 Die veiligheidswagte/polisie is daar om die papegaai te kom haal. v (Barret 3) (1)

1.13 Hy skiet tekort aan eerlikheid/integriteit v en deursettingsvermoë v. ((Barret 3) (2)

1.14 “Kreatiwiteit” v (Barret 3) (1)

Nee, hy moes soos die ander hom voorberei het vir die eksamen. v (Barret 4) (1)

Die leerder moet eers die vraag antwoord en dan die motivering gee. Die motivering verdien die punt. Verkieslik moet “Ja” nie as ’n antwoord aanvaar word nie.

[25]

KLANKLEER/FONETIEK (bl. 5)

OEFENING 1 (bl. 6)

1.1 stemhebbend

1.2 stemhebbend

1.3 stemloos

1.4 stemhebbend

1.5 stemhebbend

OEFENING 2 (bl.6)

2.1 algebra

2.2 aroma

2.3 abba

2.4 branderplankry

2.5 sleutelbord

2.6 hoepelrok

OEFENING 3 (bl.7)

M	O	E	N	I	E	S
O	A	K	K	G	P	I
E	I	N	L	I	V	E
I	T	Y	D	U	O	O
T	S	P	O	J	E	K
E	A	E	T	L	I	E
R	O	T	J	I	E	E
D	E	U	R	M	N	S

OEFENING 4 (bl. 7)

SOOM	MEEL	BOEK
SOM	LUIM/MUIL	BEK
MOES	MAAL	BUIK
MOS	MAL/LAM	BEEK

Leer die leerders sommer die betekenis van elk van die woorde.

OEFENING 5 (bl.7)

- 5.1 koffiewinkel (1)
- 5.2 Nou
sy/jy
nooit (3)
- 5.3 Maar
toe
skielik
sien
ek
haar (3)
- 5.4 Dit klink soos ei / Dit is 'n samesmelting van die ei-klank wat as een klank uitgespreek word, maar tog afsonderlik gehoor word. (2)
- uiteindelik
- 5.5 In beide bestaan die klinkersamestelling uit twee klinkers wat een klank voorstel. (1)
- 5.6 Beide is medeklinkers.
Dieselfde klank word deur twee verskillende medeklinkers voorgestel. (2)
- 5.7 gesels (1)

[13]

OEFENING 6 (bl. 10)

	WOORD	LETTERGREEP	KLANKGREEP
6.1.1	Voete	voe.te	voe.te
6.1.2	Soldaat/ salueer	sol.daat/ sa.lu.eer	sol.daat/ sa.lu.eer
6.1.3	stappers	stap.pers	sta.pers

6.1.4	padda	pad.da	pa.da
6.1.5	engel	en.gel	eng.el
	WOORD	LETTERGREEP	KLANKGREEP
6.1.6	masjien	ma.sjien	ma.sjien
6.1.7	haartjie	haar.tjie	haar.tjie
6.1.8	dromstelle	drom.stel.le	drom.ste.le

- 6.2.1 A ontronding
6.2.2 B oorronding
6.2.3 C oorronding (kalender)
6.2.4 D assimilasië
6.2.5 E oorronding/ontronding
6.2.6 F oorronding
6.2.7 G ontronding

OEFFENING 7 (bl.11)

- 7.1 Nee, beide is diftonge. (Bloom 5) (1)
7.2 hom (Bloom 1) (1)
7.3 Al twee het 2 klinkers. (Bloom 2) (1)
7.4 Klankgreep: hu.le
Lettergreep: hul.le (Bloom 2) (2)
7.5 woorde: assimilaie
vuur: ontronding (Bloom 3) (2)
7.6 lyk (Bloom 1) (1)
7.7 Die klank word as een klank uitgespreek en nie afsonderlik gehoor nie. (Bloom 5) (1)
7.8 oorronding (Bloom 1) (1)
7.9 stap (Bloom 2) (1)
7.10 te.leur.ge.steld (Bloom 1) (1)
o t o t (Bloom 2) (1)
- [13]**

OEFFENING 8.1 (bl.13)

- 8.1.1 E
8.1.2 H

- 8.1.3 G
- 8.1.4 F
- 8.1.5 B
- 8.1.6 J
- 8.1.7 I
- 8.1.8 A
- 8.1.9 D
- 8.1.10 C

OEFENING 8.2 (bl.15)

8.2.1 hande – Indien die enkelvoud op die konsonante eindig, voeg jy slegs die vokaal -e by.

liggie – Die konsonant verdubbel na 'n kort, beklemtoonde vokaal.

8.2.2 'n Nuwe lettergreep word aangedui.

8.2.3 nee-nee

8.2.4 Dit is een begrip / Daar kan nie uitspraakverwarring ontstaan nie.

8.2.5 Uitéindelik

Vúúrwerke

Uitéindelik kry nie 'n akuit op die -i nie, omdat dit saam met ander vokaalletter voorkom teenoor vúúrwerke wat op beide -u's 'n aksentteken kry.

8.2.6 Ek't

8.2.7 Dit is 'n woordgroep wat na een saak verwys.

LEESTEKENS (bl.15)

1(a) Ek sal nou die werk afhandel.

(b) Ek is bly dr. Du Toit kon die operasie uitvoer.

2(a) Ek voel siekerig; derhalwe bly ek liewer tuis.

(b) Ek gaan nie kan kom nie; ek het baie werk.

3(a) Bring asseblief koffie, melk, suiker en ook beskuit saam.

(b) Die dik, hoë, altydgroen bome groei weliger hier.

Bring asseblief koffie, melk, suiker en ook beskuit saam.

Ons het gelag, gedans en geëet.

- (c) Wat hy nou wil doen, weet ek nie.
- (d) Sal jy, Jan, my asseblief kom help.
- (f) Jy mag dit wel doen, maar dan moet jy versigtig wees.
Jy moet versigtig wees, want daar is baie slange.
- (g) Ja, ek weet wel daarvan.
Nee, ek weet niks daarvan nie.
- 4(a) Die volgende lande het deelgeneem: RSA, VSA, Brittanje en België.
- (b) Dit werk soos volg: klits eers die eiers en voeg dan die melk by.
- (c) Jan vra: "Waarheen gaan jy nou?"
- 5(a) "Kom hiernatoe!" het hy geskree.
- (b) "Speaker" is 'n leenwoord uit Engels.
- (c) Hy het vertel: "Toe ek om die hoek stap, vra iemand: 'Waarheen gaan jy?'"
- 6(a) Sal jy my help?
- 7(a) "Bly stil!" het hy beveel.
- (b) Eina! Dit is seer.
Eina, dit is seer!
- (c) Ai! Was ek maar daar!
Ai, was ek maar daar!
- 8(a) Ek sal – soos jy seker weet – my nie laat beïnvloed nie.
- 9(a) Ons het die vorige jaar (2010) baie reën gehad.
- 10(a) Kan jy nou dink wat toe gebeur het ... !

OEFENING 9 (bl.17)

- 9.1 Dis – Begin van 'n sin.
Charlene – eienaam
- 9.2 Brits – eienaam/van
- 9.3 Geagte mnr. Brits
- 9.4 Geagte Meneer
Meneer is hier 'n aanspreekvorm wat as eienaam dien.
- 9.5 Nike – Naam van 'n soort tekkie.

- 9.6 KRY 'N FLIPPEN LEWE – Beklemtoning
- 9.7 Frons – Die begin van 'n sin./ 'n Kan nie 'n hoofletter wees nie, daarom is *frons* die begin van die sin.
- 9.8 November – Spesifieke maand se naam / Eienaam.
- 9.9 Kaapstad & Hollywoodflik – Beide is eienaam.
- 9.10 Van der Merwe – Die *Van* word met 'n hoofletter gespel omdat die naam nie vooraan is nie / Die *Van* is deel van die eienaam.
Jan van der Merwe
- 9.11 Pa – Eienaam/ Aanspreekvorm is hier 'n eienaam.
- 9.12 Afrikaans-onnie – Spesifieke vakgebied; dus 'n eienaam.
- 9.13 Laan – Dit is deel van die eienaam / Die letter *l* kan nie met 'n hoofletter geskryf word nie; daarom word slegs die *Laan* met 'n hoofletter geskryf.
- 9.14 Meksikaanse – Aardrykskundige name word met 'n hoofletter gespel.

OEFENING 10 (bl.18)

- 10.1 Dit is aan die begin van 'n sin./ 'n word nie met hoofletters geskryf nie, daarom kry *Storie* 'n hoofletter. (Bloom 2) (1)
- 10.2 klankgreep: ob.se.sies
lettergreep: ob.ses.sies (Bloom 2) (2)
- 10.3 dieselfde (Bloom 4) (1)
- 10.4 Nee, dit is nie korrek nie. Sit is 'n klinker./ Daar word net een klank gehoor. (Bloom 5) (1)
- 10.5 b & n – stemhebbend
g – stemloos (Bloom 1) (2)
- 10.6 Dit klink soos ei waar dit as een klank uitgespreek word, maar tog afsonderlik gehoor word. (Bloom 5)
werklikheid (Bloom 2) (2)
- 10.7 Beide is lang klinkers. (Bloom 4) (1)
- 10.8 mis. te. ri. eu.se (Bloom 3) (1)
t o o o o (2)
- 10.9 Voor die voegwoord *maar* kom 'n komma. (Bloom 3) (1)
- 10.10 diépsste (Bloom 6) (1)

- 10.11 () of -
 ... haar eie (wat sy tot elke prys verberg) self toe ...
 ... haar eie - wat sy tot elke prys verberg - self toe ... (Bloom 6) (1)
- 10.12 k's & s'e
 k'tjie & s'ie (Bloom 1) (2)
 Letters v kry 'n afkappingsteken in die meervouds- en verkleiningsvorm.v (Bloom 4) (2)
- 10.13 Dit skep afwagting./ Dit laat die leser wonder oor die geheime. (Bloom 3) (1)
(21)

HOOFSTUK 2

Begripstoets (bl.22)

- 1.1.1 Dit is saamgestel uit sokker v en basketbal.v (Barret 1) (2)
- 1.1.2 Daar is sewe spelers. v (Barret 2) (1)
- 1.2 Die doelwagter moet die doelhok verdedig./ Ander spelers gaan die doelgebied te vol maak en dan kan die doelwagter nie verdedig nie.v (Barret 3) (1)
- 1.3 Ja, want dan is daar een speler meer in die veld./
 Nee, die spel kan vinnig draai en dan is daar nie 'n doelwagter in die doelgebied nie.v (Barret 4) (1)
- 1.4 Jy kom by die vervangingsarea-kantlyn op of af van die veld.v (Barret1) (1)
 Dit maak dit makliker vir die skeidsregter om te kontroleer wie opkom.v (Barret 4) (1)
- 1.5 Die baanskeidsregter kan nie altyd sien wat in die doelgebied gebeur nie v en dit is goed as daar nog 'n opinie kan wees .v (Barret 3) (2)
Die leerder bied enige soortgelyke antwoorde aan.
- 1.6 Die span mag dalk agter loop / wil dalk verder voor loop.v (Barret 3) (1)
 Ek stem nie met hierdie soort spel saam nie, want dit is swak sportmanskap /
 Ek stem met hierdie soort spel saam, want alles is in sport aanvaarbaar.v (Barret 4) (1)
Die leerder moet aandui of hy saamstem al dan nie. Enige soortgelyke antwoord is aanvaarbaar.
- 1.7 Handbal is streng rakende dissipline / Handbal duld geen ongedissiplineerdheid nie.v (Barret3) (1)
- 1.8 Dit is geregverdig, want spanbestuurslede moet so optree dat die spelers hulle kan resekteer en geen spanbestuurder sal sy span wil benadeel nie; dus sal hulle hul gedra./

- Dit is nie geregverdig nie, want die spelers kan nie verantwoordelik gehou word vir die bestuur se optrede nie v en dit gaan nie die bestuurslid se optrede verander as iemand anders daarvoor gestraf word nie.v (Barret 4) (2)
- Die leerder kan enige soortgelyke antwoord gee.*
- 1.9.1 Dit beïnvloed hulle negatief, want die ander spelers moet nou harder werk v en hulle kan moontlik verloor. v (Barret 3) (2)
- Die leerder kan nie sê dit beïnvloed die spelers positief nie.*
- 1.9.2 Jy laat jou span in die steek / Jy veroorsaak dat jou span nou harder moet werk.v (Barret 4) (1)
- 1.10 Dit sal in Handbal se reëlboek staan.v (Barret 2) (1)
- 1.11.1 Die vleuel is vinnig en veerkragtig v teenoor die lynstaanspeler wat sterk en aanvallend is. v (Barret 2) (2)
- 1.11.2 Ranker/Verestowwer v (Barret 3) (1)
- Die leerder bied enige soortgelyke antwoord aan wat die eienskappe van die speler weerspieël.*
- 1.11.3 Die feit dat hulle net drie sekondes met die bal mag stilstaan. v (Barret 1) (1)
- 1.12.1 Die kort, vinnige gooie kan onderskep word / Die verdedigende span het kans gekry om al die verdediging te verbeter. v (Barret 2) (1)
- 1.12.2 Die wedstryd word vervelig v en is onaanskoulik. v (Barret 3) (2)
- 1.13 Handbal was slegs in twee lande bekend /was 'n nuwe spel /het slegs toe begin. v (Barret 3) (1)
- 1.14 'n Luitenat is gewoon aan die militêre dissipline v en orde. v (Barret 4) (2)
- 1.15 Dit was aanvanklik slegs deur mans beoefen / Daar is teen vroue gediskrimineer. v (Barret 3) (1)
- 1.16 Die spel het in Europa begin en is nog steeds die gewildste daar. v (Barret 2) (1)
- Die kandidaat moet die verband aandui.*

[30]

OPSOMMING (bl. 24)

1. Beseerde rugbyspelers in rolstoele wou graag nog steeds rugby wou speel.
2. 'n Span kan uit mans en vroue bestaan.
3. Die wedstryd word binnemuurs op houtvloere gespeel.
4. Die reëls is die van rolstoelbasketbal, -yshokkie en -handbal.
5. 5-per-kant-sokker is vir atlete wat visueel gestremd is en 7-per-kant vir atlete met breigestremdhede.

6. Daar is 5 of 7 spelers aan 'n kant.
7. Die bal het 'n geraasmaker en daar is 'n gids vir hulp.
8. Die veld en doelgebied is kleiner as normaal.

79 woorde

OEFENING 1 (bl. 26)

M	A	N	S	K	L
D	O	B	B	E	L
R	W	O	O	N	V
A	P	V	E	G	A
N	T	L	N	E	B
O	P	A	A	L	S

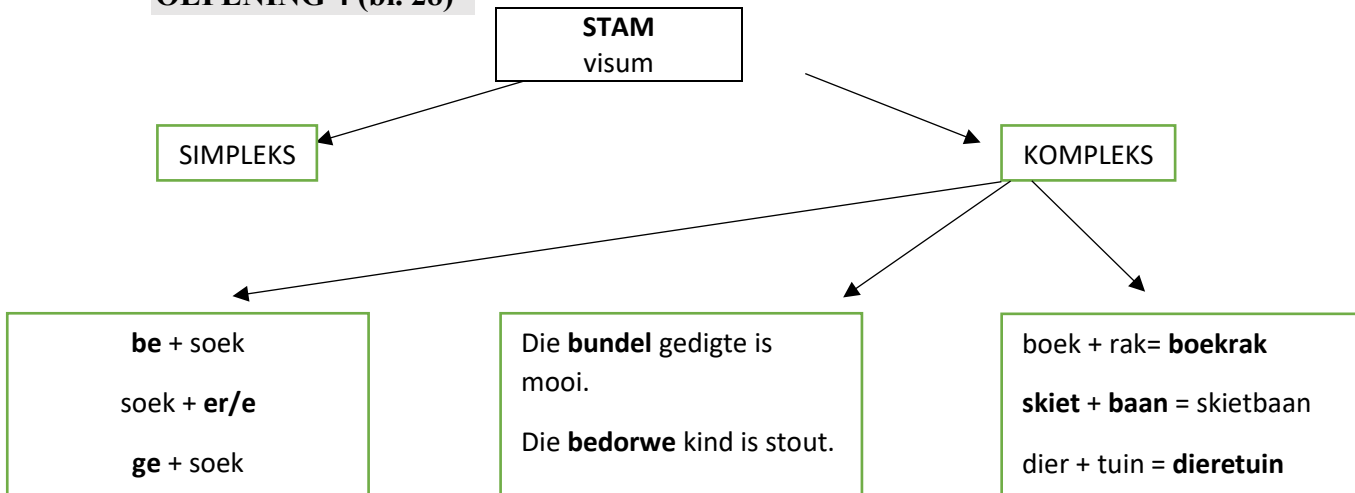
OEFENING 2 (bl. 26)

- 2.1 bedoel
- 2.2 maats/ maatjie
- 2.3 beman / manlik
- 2.4 ontsê
- 2.5 megnetisme
- 2.6 herderlik / herdertjie
- 2.7 stokkerig

OEFENING 3 (bl. 27)

1. ringmuur / ooring
2. oorkruis/ deurkruis
3. broodplank/ branderplank/ kasplank
4. swaaideur/ boomswaai
5. kerkmuis
6. spieëlkas
7. sekelmaan
8. handdoek/ doekekas
9. wasgoedsak
10. broodboom

OEFENING 4 (bl. 28)

OEFENING 5 (bl. 28)

- 5.1 Wolwefluite (Bloom 2 & 1) (2)
- 5.2 Verander die woordsoort. (Bloom 3) (1)
- 5.3 toon (Bloom 6) (1)
- 5.4 Ja, met die uitsondering van twee komplekse (silwerdoek & voortbring) is al die ander woorde simplekse. (Bloom 5) (1)
- 5.5 doek (Bloom 4) (1)
- doeksag /doekspeld/ doekpoeding/ doekvoet (Bloom 6) (1)
- 5.6 tokse/ heupe (afleiding)
- rugbytrui (samestelling)
- oudisie/kompleet/ swart/ swaai (stam) (Bloom 2) (3)
- 5.7 'n Stam is die eenvoudigste betekenisvolle vorm van 'n woord.
- 'n Afleiding is 'n stam saam met 'n voegsel.
- 'n Samestelling bestaan uit meer as een stam. (Bloom 2) (3)

5.8

SIMPLEKS	KOMPLEKS
Stoep	Heupe
trek	lelike
fluit	

(Bloom 1) (5)

- 5.9 weergawe (Bloom 4) (1)

- 5.10 werkwoord (Bloom 3) (1)
- 5.11 Daar is geen verband nie / Een is 'n samestelling en die ander 'n simpleks. Dus geen verband nie.
(Bloom 2) (1)
- 5.12 fluter (Bloom 6) (1)
- 5.13 Die skuddende bakkie ry oor die klipperige pad. (Bloom 6) (1)
- 5.14 Jy lyk maar siek vandag. (Bloom 6) (1)
- (24)**

OEFENING 6 (bl. 32)

- 6.1 anglisisme
- 6.2 leenwoord
- 6.3 leenwoorde
- 6.4 volksetimologie
- 6.5 neologisme
- 6.6 neologisme (gelukpluk)
toutologie (tortelduiwe)
- 6.7 sleng

OEFENING 7 (bl. 32)

Dwars:

3. toutologie
6. anglisisme
7. volks

Af:

3. neologisme
10. sleng
11. leenwoorde

OEFENING 8 (bl. 36)

- a. Automobiël Assosiasie
- b. aanstaande
- c. jaar
- d. balans

- e. Dierebeskermingsvereniging
- f. advertensie
- g. onder meer
- h. Familie- en Huweliksvereniging van Suid-Afrika
- i. eersgenoemde
- j. organisasie
- k. Lid van die Uitvoerende Raad
- l. komitee
- m. volgende
- n. maand

OEFENING 9 (bl. 37)

- a. n.u.
- b. Prof.
- c. SAUK
- d. sek.
- e. spes.
- f. wde.

OEFENING 10 (bl. 38)

- 10.1 groot mens: Is 'n mens wat fisies groot is / Die man van 230 kg. is 'n groot mens.
grootmens: 'n volwassene / 'n Grootmens behoort verantwoordelik te wees.
- 10.2 silwer vis: Dit is die kleur van die vis / Die silwer vis staan uit tussen die ander blou visse.
silwervis: 'n Soort vis / Ons eet graag silwervis.
- 10.3 so lank: dui op 'n sekere lengte/tydperk/ Ek het so lank geneem om die brief te skryf dat my maats almal aan die slaap geraak het.
solank: intussen/ Solank ek werk, kan jy die koffie maak.
- 10.4 uit mekaar: om iets te verwyder / Die onderwyser haal die bakleiers uit mekaar.
uitmekaar: stukkend / Die hael het die dakplate uitmekaar geslaan.
- 10.5 vir goed: vir altyd / Hy het nou vir goed ophou rook.
vergoed: beloon/ Ek sal jou vergoed vir die werk wat jy gedoen het.
- 10.6 te kort: Jou rok is te kort.

tekort: te min te hê / Daar was 'n tekort aan voedsel weens die droogte.

10.7 indruk: uitwerking/invloed hê./ Die akteur het 'n goeie indruk op die beoordelaars gemaak.

in druk: besig om gedruk te word./ Die boek is nog in druk en sal eers oor 'n maand in boekwinkels beskikbaar wees.

10.8 groot bek: fisies 'n groot bek hê / 'n Seekoei het 'n groot bek.

grootbek: groot praat / Hy is 'n regte grootbek met al sy spoggerij.

OEFENING 11 (bl. 39)

agtersak

fliekkaartjies

sitplekke

uitgewys

reëlings

kaartjies

alles

anders

Freek-hulle

sny

skuins

knieë

OEFENING 12 (bl. 40)

12.1 s.nw.

12.2 3

12.3 le

12.4 Sy lewendraad is afgeknip.

12.5 byvoeglikenaamwoord of bywoord

12.6 Hy klim lewensgevaarlik teen die rotswand uit.

12.7 2

12.8 Wat het oor jou lewer geloop?

12.9 leweringe/lewerings

12.10 leweringskontrak/ leweringstermyn

OEFFENING 13 (bl. 41)

- 13.1 plonk (Bloom 2) (1)
- 13.2 beddens (Bloom 1) (1)
- Die medeklinker verdubbel wanneer daar 'n kort, beklemtoonde klinker voor hom staan. (Bloom 26) (1)
- 13.3 Wanneer die woord *hard* verbuig word na *harde* hoor jy baie duidelik die -d. (Bloom 3) (1)
- 13.4 snorkgeluide (Bloom 2) (1)
- Bepaler: gesnork (Bloom 6) (1)
- Kern: Geluid (Bloom 6) (1)
- 13.5 Dit dui die meervoud aan. (Bloom 3) (1)
- 13.6 Dit is 'n kompleks /Dit is 'n samestelling. (Bloom 5) (1)
- 13.7 Skermmaat/ skermglas/ skermbril/ skermdak (Bloom 6) (1)
- 13.8 Beide is Engelse woorde wat as sleng gebruik word. (Bloom 4) (1)
- 13.9 *Gesien* is 'n kompleks teenoor *gebeur* wat 'n simpleks/stam is. (Bloom 5) (1)
- 13.10 Skreef (Bloom 6) (1)
- 13.11 *Vra/gies*: Lang klank in 'n oop lettergreep verdubbel nie. (Bloom 5) (1)
- 13.12 stel. (Bloom 1) (1)
- 13.13 afleiding(Bloom 2) (1)
- Dit bestaan uit 'n stam en morfeem. (Bloom 3) (1)
- 13.14 Anglisisme (Bloom 1) (1)
- 13.15 Die woord is uit Engels geleen / (1)
- Dit is nie korrek nie, want dit is 'n vorm van volksetimologie (Bloom 5) (1)
- 13.16 Nee, dit is nie 'n kompleks nie, maar 'n stam/simpleks want die woord is in sy eenvoudigste vorm. (Bloom 2) (1)
- (20)

HOOFSTUK 3

Begripstoets (bl.43)

- 1.1 Kirvan het swaar grootgeword, maar hy het groot sukses behaal. v (Barett3) (1)

- 1.2 Sy sukses was deur sy dans en hy het gedans asof hy kon vlieg – geen swaartekrag. v (Barett 2) (1)
- 1.3 Kirvan is op 10 Augustus 1991 v in Macassar gebore. v (Barett 1) (2)
- 1.4 Sy skool het hom aan musiek en dans bekendgestel. v (Barett 2) (1)
- Ja, want die skool moet jou geleentheid gee om jou talente te ontdek /
- Nee, dis nie die skool se plig nie, maar wel jou ouers s'n. v (Barett 4) (1)
- Die leerders bied enige soortgelyke antwoord aan.*
- 1.5 Ja, want dit is daar waar hy besef het dit is wat hy wil doen. v (Barett 5) (1)
- Die leerders kan nie "nee" as 'n antwoord aanbied nie.*
- 1.6 Hy sou nie ballet kon studeer sonder om amptelike lesse te hê nie v en hy sou nie internasionale erkenning daarsonder kon kry nie. v (Barett 3) (2)
- Die leerders bied 'n soortgelyke antwoord aan.*
- 1.8.1 Die dansgeselskap is bewus van die talent in die gemeenskap v en Kirvan wil aan ander ook die geleentheid gee as wat hy gehad het. v (Barett 3) (2)
- 1.8.2 Ek glo 'n mens moet ook aan ander geleenthede gee indien jy dit ontvang het./
- Ek sou dit nie gedoen het nie; elkeen moet vir homself sorg. v (Barett 5) (1)
- Die leerders bied 'n soortgelyke antwoord aan.*
- 1.9.1 Hy het dansopleiding v in minder bevoorregte gemeenskappe verskaf. v (Barett 2) (2)
- 1.9.2 Hy het 'n dansgeselskap gestig. v (Barett 1) (1)
- 1.10 "bande gesmee" v (Barett 3) (1)
- Coenie de Villiers is die kunstenaar. v (Barett 1) (1)
- 1.11.1 'n Mening, want dit is wat Coenie de Villiers dink. v (Barett 4) (1)
- Die leerder ontvang die punt vir die motivering.*
- 1.11.2 Fortuin kon hoog spring. v (Barett 3) (1)
- "... swaartekrag het geen houvas op hom gehad nie." v (Barett 2) (1)
- 1.12 "gedebuteer" (Barett 3) (1)
- 1.13.1 Dit beteken "oudste" v (Barett 3) (1)
- 1.13.2 Hulle wou Katrina se verhaal hoor./ Kirvan wou hulle danse leer ken. v (Barett1) (1)
- 1.13.3 Dit was vir hom 'n saak van eer v en 'n taak van passie. v (Barett1) (2)
- 1.14 Hulle kleredrag is 'n bewys. v (Barett3) (1)

- 1.15 Dit was 'n goeie manier van navorsing, want hy kon dit nou eerstehands beleef. v (Barett5) (1)
In die leerder se antwoord moet dit voorkom/afgelei word dat dit goed was, al dan nie.,
- 1.16 Die toekenning wat hy van die Wes-Kaapse departent van kultuursake en sport ontvang het. v (Barett3) (1)

[28]

OEFENING 2 (bl. 48)

1. Marc is mal oor die Kersseisoen.
2. Marc het eers by 'n advertensiemaatskappy gewerk.
3. Sy ma het altyd sy hare kort geskeer.
4. Hy speel in 'n musiekblyspel.
5. Marc hou daarvan om briyani vir gaste voor te sit.
6. Marc het egter nog nooit self briyani gemaak nie.
7. Marc laat 'n restaurant vir hom briyani maak om voor te sit.

63 woorde

OEFENING 3 (bl. 50)

3.1	Getroud met rugby	Naam van 'n sepie
	Davis Louw	Naam en van van 'n akteur.
	Mei	Naam van 'n maand.
	Staffordshire	Naam van hondesoort.
	Staffie	Verkleining van naam van hondesoort
	Simon Greeff	Naam van 'n karakter in sepie
	Logan	Naam van karakter
	Deon Opperman	Naam van vervaardiger
3.2	hondjie	Kan <i>die</i> en '<i>n</i> vooraan neem Het mv. en verkleining Sommige het geslag
	kind	
	dag	
	eiendom	
	rugbyheld	
	sepie	
3.3	Werpsele	Klomp diere van dieselfde soort

3.4 liefde/ 'n Emosie/lets wat nie tasbaar is nie.
toegeneentheid

3.5 span Spelers van dieselfde sportsoort

OEFENING 4 (bl. 50)

4.1 Opgewondenheid/ opwinding

4.2 rustigheid

4.3 blydskap

4.4 verveeldheid/ verveling

4.5 ouerskap

OEFENING 5 (bl. 51)

5.1 sarsie

5.2 bundel

5.3 paneel

5.4 personeel

5.5 trop

5.6 battery

5.7 nes

OEFENING 6 (bl. 51)

6.1 bondel **wasgoed**

hout

6.2 werpsel **hondjies**

katjies

6.3 kolonie **insekte**

miere

6.4 plaag **slange**

vlieë

siektes

OEFENING 7 (bl. 53)

7.1 Die basse sing met diep stemme in die koor.

Die bome se baste is skurf.

- 7.2 Die tou het baie lasse om lank genoeg te wees.
Die arm vrou het baie laste om te dra.
- 7.3 Arm mense het nie genoeg middels om van te lewe nie.
Die siek vrou neem probeer baie middels om gesond te raak.
- 7.4 Die gaste aan die wildsplas het die rit baie geniet.
Baie soorte gasse kan 'n mens bedwelms.
- 7.5 My pa werk twee skofte op 'n dag.
Die osse se skowwe is deurgeskaaf deur die jukke.

OEFENING 8.1 (bl. 54)

- a. dag – dae
laatmiddag – laatmiddae
- b. dier – diere
olifant – olifante
wildtuin – wildtuine
slurp – slurpe
watergat – watergate
- c. foto – foto's
- d. dam – damme
agterkop – agterkoppe
vel - velle
- e. boog – boë

OEFENING 9 (bl. 54)

- 9.1 families
- 9.2 vakansies
- 9.3 oorde
- 9.4 seë
- 9.5 webwerwe

OEFENING 10 (bl. 55)

Selfstandige naamwoorde wat op s, k, p, g of f eindig, kry -ie aan die einde by.	huis – huisie hark – harkie
--	--------------------------------

	stoep – stoepie dwerg – dwergie lyf – lyfie
Selfstandige naamwoorde met 'n dubbelvokaal wat op s, k, p, g of f eindig, kry -ie aan die einde en die een vokaal val weg.	roos – rosie kraak – krakie streep – strepie oog – ogie neef - nefie
Selfstandige naamwoorde met 'n kort, beklemtoonde vokaal wat op s, k, p, g of f eindig, kry -ie aan die einde en die konsonant verdubbel	plas – plassie rak – rakkie pop – poppie lig – liggie blaf – blaffie
Selfstandige naamwoorde wat op d en t eindig, kry -jie by.	hond – hondjie mot - motjie
Selfstandige naamwoorde wat op diftonge of ie eindig of 'n lang vokaal bevat, kry -tjie.	laai – laatjie kierie – kierietjie see - seetjie
Selfstandige naamwoorde wat eindig op b, l, n, m en r wat voorafgegaan word deur 'n kort vokaal, kry -etjie by en die konsonant verdubbel.	dop – doppetjie bal – balletjie pen – pennetjie ram – rammetjie ster - sterretjie
Selfstandige naamwoorde wat eindig op -rm en -lm met 'n voorafgaande vokaal of wat eindig op -m met 'n voorafgaande lang vokaal, kry -pie by.	skerm – skermpie helm – helmpie toom - toompie
Selfstandige naamwoorde wat uit twee en meer lettergrepe bestaan en op -ng eindig, kry -kie by en die g val weg.	wo.ning – woninkie to.ring – torinkie aan.te.ken.ing - aantekeninkie
Selfstandige naamwoorde wat uit een lettergreep bestaan en op -ng eindig, kry -etjie by.	ring – ringetjie ghong - ghongetjie
Selfstandige naamwoorde wat op i, o, u en 'n beklemtoonde a eindig, kry -'tjie by	mini – mini'tjie foto – foto'tjie Petru – Petru'tjie hoera – hoera'tjie

OEFENING 11 (bl. 56)

- 11.1 F
- 11.2 L
- 11.3 D
- 11.4 R
- 11.5 O
- 11.6 C

- 11.7 T
- 11.8 K
- 11.9 B
- 11.10 V
- 11.11 M
- 11.12 H
- 11.13 G
- 11.14 I
- 11.15 X
- 11.16 Q
- 11.17 J
- 11.18 U
- 11.19 S
- 11.20 A
- 11.21 N
- 11.22 P
- 11.23 E
- 11.24 Y
- 11.25 W

OEFENING 12 (bl. 57)

MANLIK	DIER	VROULIK
beer	beer	berin
beer	vark	sog
wolf	wolf	wolvin
hings	perd	merrie
haan	hoender	hen
reun	hond	teef
ram	skaap	ooi
olifantbul	olifant	olifantkoei
bulkalf	kalf	verskalf
aasvoël-mannetjie	aasvoël	aasvoël-wyfie

OEFENING 13 (bl. 58)

- 13.1 Bloemfonteiners

- Bloemfonteinse
- 13.2 Kanadese
Kanadese
- 13.3 Europeërs
Europese
- 13.4 Irakkese/Irakiërs
Irakkese
- 13.5 Mauritianse/Mairitiërs
Mauritiaanse
- 13.6 Paarliete
Paarlse
- 13.7 Walliese
Walliesers
- 13.8 Durbaniete
Durbanse
- 13.9 Dene
Deense
- 13.10 Meksikaanse/ Mexikaanse
Meksikaners/Mexikaners
- 13.11 Spanjaarde
Spaanse
- 13.12 Taiwaneese/Taiwane
Taiwaneese/ Taiwanners
- 13.13 Kaapse
Kapenaars
- 13.14 Paryse
Parysenaars
- 13.15 Florentyne
Florentynse

OEFFENING 14 (bl. 60)

	V	R	A	e	N	D			
B	e	S	I	T	L	I	K		
A	A	N	W	Y	S	e	N	D	
B	E	T	R	e	K	L	I	K	
P	e	R	S	O	O	N	L	I	K

14.1 & 14.2 = Persoonlik

14.3 & 14.4 = Betreklik

14.5 & 14.6 = Aanwysend

14.7 & 14.8 = Besitlik

14.9 & 14.10 = Vraend

OEFFENING 15 (bl. 60)

- 15.1 Dit is die heining **waaroor** sy gespring het.
- 15.2 Ek ken nie die dogter **van wie** julle praat nie.
- 15.3 Ek praat met die vrou **wat** my nie kan help nie.
- 15.4 Die seun **wie se** fiets gesteel is, is baie hartseer.
- 15.5 Die verpleegster help die seun **wat** siek is.

OEFFENING 16 (bl. 61)

- 16.1 Sy (Bloom 2) (1)
- 16.2 ogies (Bloom 1) (1)
- 16.3 seë (Bloom 1)
- Dit dui 'n nuwe lettergreep aan (Bloom 3) (2)
- 16.4 **Hy** roer versigtig, maar **sy** lyf voel swaar. (Bloom 6) (2)
- 16.5 Besitlike voornaamwoord. (Bloom 3) (1)
- 16.6 Ja, beide is soortname/ selfstandige naamwoorde. (Bloom 4) (1)
- 16.7 reeks/ stapel rotse (Bloom 1) (1)
- 16.8 Alex/Trix/Gabby (Bloom 1) (1)
- 16.9 Vraende voornaamwoord (Bloom 3) (1)
- 16.10 Woorde wat eidig op -heid en 'n emosie/gevoel is, is abstrak. (Bloom 5) (1)
- 16.11 Die klip **waarop** sy lê is warm onder haar wang. (Bloom 6) (1)

16.12	Haar wang – besitlike voornaamwoord.	(1)
	haar verbeel – persoonlike voornaamwoord. (Bloom 2)	(1)
16.13	Die ouers se <u>harte</u> was baie seer toe hul kind weggaan. (Bloom 1)	(1)
	In kaartspel kry jy kaarte met <u>hartens</u> . (Bloom 1)	(1)
16.14	Aanwysende voornaamwoord/ bywoord van plek (Bloom 3)	(1)
16.15	Ja, die meeste meervoude word deur ‘n -e gevorm en na ‘n kort beklemtoonde klinker/vokaal verdubbel die medeklinker. (Bloom 4)	(1)
16.16	grotjie (Bloom 1)	(1)
		(20)

HOOFSTUK 4

Begripstoets (bl.63)

1.1	“Deesdae” v (Barret 2)	(1)
1.2	Jy kan dit op Google Play Store kry. v (Barret 1)	(1)
1.3	Jy is nie seker watter een van die baie moet jy kies nie. v (Barret 1)	(1)
1.4	Dit is wanneer iets spotgoedkoop is. v (Barret 3)	(1)
1.5.1	Die twee lande is Duitsland v en Australië. v (Barret 2)	(2)
1.5.2	Kanada v en Australië stem saam in hulle bevindinge. v (Barret 3)	(2)
1.6	Die ontleding dui daarop dat dit slegs depressie op die kort termyn kan verbeter en nie genees nie. v (Barret 4)	(1)
	Hulle moes ook genoem het dat sommige inhoudelike inligting kan skadelik wees. v (Barret 5)	(1)
1.7	Die inhoud van die apps is nie aanvaarbare maniere van behandeling nie. v (Barret 3)	(1)
1.8	Die persoon wat die app ontwikkel moet kennis van die onderwerp hê v, dit moet regtig die simptome verbeter v en daar sal pryse vir die app vasgestel word. v (Barret 2)	(3)
1.9	Jy kan met gekwalifiseerde terapeute gesels. v (Barret 1)	(1)
	Jy sal d.m.v. die video-oproep weet met wie jy gesels./ kan vra dat die persoon sy/haar kwalifikasies vir jou wys. v (Barret 3)	(1)
1.10.1	Kenner van die onderwerp moet by die ontwikkeling betrokke wees v en daar moet gesaghebbende navorsing in die app aangehaal word. v (Barret 3)	(2)
1.10.2	Die app mag nie ‘n diagnose maak nie. v (Barret 3)	(1)

- 1.11 Ja, want hierdie apps mag nie volgens die Poppi-wet jou inligting verkoop nie, maar hulle doen dit nog steeds. √ (Barret 4) (1)
Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord aan. Nee, kan nie as antwoord aanvaar word nie.
- 1.12 Beide verteenwoordig positiwiteit./ geluk. √ (Barret 3) (1)
- 1.13 Ja, want sy lyk gelukkig./sy glimlag. √ (Barret 5) (1)
- 1.14 Dit wil voorkom of sy positief en dankbaar is en die app gee jou hierdie tegnieke om aan te werk. √ (Barret 5) (1)
- 1.15 By nommer 2 is daar 'n potlood √ en by nommer 3 is die woord "talk" 'n bewys. √ Die potlood is simbolies van skoolgaande leerders/ tieners gesels baie graag in die kuberruim . √ (Barret 3) (3)
- 1.16 Dit skakel met die moodlift-app aangesien die karakter in Teks B positief/dankbaar lyk. √ (Barret 4) (2)
- 1.17 Soos die woord "talk" aandui gesels jy met behulp van 'n app deur boodskappe of video-oproepe met gekwalifiseerde terapeute. √ (Barret 2) (1)
- 1.18 Happily. √ (Barret 2) (1)
- [30]**

Oefening 2 (bl.66)

1. Die raakskerm is moeiliker om te manipuleer as die fisiese draaiknop.
2. Die raakskerms trek die bestuurder se aandag af.
3. Die afstand wat jou vinger vanaf die ikoon moet wees, is onbekend.
4. Hierdie ikoon wat met jou vingerpunt beheer word, is baie duur.
5. Handgebare kan deur die rekenaar verkeerd verstaan word.
6. Jy het 'n skraler kans om die kieme van jou medepassasier op te tel met die beduie na die ikoon
7. Jy kan net met jou vingerpunt 50% minder tyd bestee om die volume sagter te sit.

OEFENING 3 (bl. 68)

- 3.1 C
 Die misdadiger het 'n opgeskorte vonnis gekry. (attributief)
 Sy vonnis word opgeskort. (predikatief)
- 3.2 G
 My ouma maak altyd smaaklike kos. (attributief)
 My ouma se kos bly smaaklik. (predikatief)
- 3.3 A

My wiskunde onderwyser is 'n inspirerende mens. (attributief)

Die wiskunde onderwyser is inspirerend. (predikatief)

3.4 F

My impulsiewe geaardheid bring my in die moeilikheid. (attributief)

Ek is impulsief. (predikatief)

3.5 B

Die lendelam stoel hoort op die ashoop. (attributief)

Die stoel is lendelam. (predikatief)

3.6 D/F

Die ontembare wild hardloop al die drade plat. (attributief)

Die wilde diere is ontembaar. (predikatief)

3.7 E

Die troostelose gehuil van die baba maak my hartseer. (attributief)

Die baba se gehuil is troosteloos. (predikatief)

OEFENING 4 (bl. 69)

Toe ek by Nana se groot hys anko het sy my byrie groen voordeur gestop en plastiek pakkie oep gehou. Sy't hard gefluister: "Sit jou grand phone af en sit it in nie sakkie"

"Hoeko?" Nanna het net haa lang finger voor ha rool lippe gehou, sy't geweier om te praat vodat ek my foon afskakel. Ek't my foon vir haa gegie en sy't it innie pakkie opgerol en buite in haa kleine jaat gehang, "it sal safe daa wies"

Ek was bekommerd. "Wat gaan?" Nanna se stem het stadig begin terugkeer na 'n normale volume toe sy verduidelik hoe sy die vorige aand die Netflix-dokumentêr The Social Dilemma gekyk et, "en nou is ek so bang. Die phones, die microphones en die kameras record alles.

Hulle watch ôs.

OEFENING 5 (bl. 69)

5.1 sestienjarige

5.2 vriendelike

5.3 innoverende

5.4 onderduimse

- 5.5 tawwe
- 5.6 ou
- 5.7 verlore

OEFENING 6 (bl. 70)

- 6.1 My ma dra 'n donker jas by swart skoene. (letterlik)
Met beurtkrag lyk die toekoms donker. (figuurlik)
- 6.2 Die vragmotor ry feur die nou tunnel. (letterlik)
Ons het 'n noue ontkoming met die kwaai hond gehad. (figuurlik)
- 6.3 My pa se nuwe motor is duur. (letterlik)
Ek het 'n dure les geleer toe ek my toets gedruip het. (figuurlik)
- 6.4 Die taai vleis/toffies maak my tande seer. (letterlik)
Met taaie volharding het ek met onderskeiding geslaag. (figuurlik)

OEFENING 7 (bl. 71)

- 7.1 horingdoof/ potdoof
stokdoof
- 7.2 stokalleen
vingeralleen/ moedersielalleen
- 7.3 kristalhelder
klokhelder
- 7.4 doeksag
papsag

OEFENING 8 (bl. 71)

- 8.1 brandmaer
- 8.2 popmooi/wondermooi
- 8.3 vrekseinig
- 8.4 pottoe/ bottoe
- 8.5 kuikenswak
- 8.6 veerlig
- 8.7 papryp
- 8.8 plankdun

- 8.9 seepglad
spieëlglad
- 8.10 perdgerus
houtgerus
doodgerus

OEFENING 9 (bl. 71)

- 9.1 vaster
- 9.2 vasste
- 9.3 ru
- 9.4 ruuste
- 9.5 suf
- 9.6 suwwer
- 9.7 vieser
- 9.8 viesste
- 9.9 kwater
- 9.10 kwaadste
- 9.11 meer verlate
- 9.12 mees verlate
- 9.13 boser
- 9.14 boosste
- 9.15 skoon
- 9.16 skoner
- 9.17 goed
- 9.18 (die) beste

OEFENING 10 (bl. 72)

- 10.1 beste
- 10.2 gewildste
- 10.3 suksesvolste
- 10.4 gawer

10.5 meer gereeld

10.6 meer

OEFENING 11 (bl. 73)

11.1 Ingevulde

11.2 verlengde

11.3 ingeteken

11.4 ontwerpte

11.5 voltooide

11.6 goedgekeurde

OEFENING 12 (bl. 74)

12.1 geswolle voet

12.2 geslote deur

12.3 geslepe dief

12.4 gebroke gesin

12.5 geboë hoof

OEFENING 13 (bl. 75)

13.1 Nuwe/ ou (Bloom 6) (1)

13.2 Dwelms is sleg. (Bloom 6) (1)

13.3 Die gerehabiliteerde student vorder goed. (Bloom 6) (1)

13.4 verbaas verbaser verbaasste (Bloom 2) (2)

13.5 Verbuig die byvoeglike naamwoord. (Bloom 3) (1)

13.6 papsag (Bloom 1) (1)

13.7 vasbeslote (Bloom 2) (1)

13.7 sekere/ onophoudelike (Bloom 4) (1)

13.8 pylreguit. (Bloom 1) (1)

(10)

13.9 kurkdroog/ horingdroog
gedroogde

13.10 stokblind/ stekelblind
verblindende

- 13.11 Houtgerus/ perdgerus/ doodgerus
gerusstellende
- 13.12 Wasbleek
verbleikte
- 13.13 Stokdoof/potdoof
verdoofde

HOOFSUK 5 (bl. 77)

Begripstoets (bl. 77)

- 1.1 Die woord “lastig” dui op die nadele en “lekker” dui op die voordele. v (Barret 3) (1)
- 1.2 Dit is “hotklou” v en “goofy-voet”. v (Barret 2) (2)
- 1.3 Jy is slegs deel van ‘n kleingroepie; daarom is jy uniek./ Slegs een uit elke tien mense is linkshandig; dus is jy uniek. v (Barret 3) (1)
- 1.4 Daardie mense was almal linkshandiges wat hulle anders gemaak het en dus uniek is. v (Barret 3) (1)
- 1.5.1 Hulle is as vreemd v en van die duiwel besete beskou. v (Barret 1) (2)
- 1.5.2 Nee, dit is nie regverdig nie, want die persone kon niks daaraan doen nie./dit was nie regtig so snaaks of vreemd nie. v (Barret 4) (1)
- 1.6.1 Hy was ‘n mediese dokter. v (Barret 2) (1)
- 1.6.2 Omdat linkshandiges is as misdadigers en onbetroubaar beskou is, sou hulle moeilik vertrou word./’n werk kry. v (Barret 3) (1)
- 1.6.3 Ja, vir daardie tyd sou die uitspraak geloofwaardig wees, want hulle het nie van beter geweet nie./
Nee, want die uitspraak sou net op daardie gebied van toepassing wees; daar was nog nie verbinding met ander lande vir statistiek nie. v (Barret 5) (1)
- 1.7.1 Kenners het dit aangemoedig . v (Barret 2) (1)
- 1.7.2 Nee, dit kan emosionele probleme veroorsaak./ daar is al aparate vir linkshandiges ontwerp. v (Barret 5) (1)
- 1.8 Volgens die jongste navorsing is daar geen verband tussen gedwonge regshandigheid en spraakgebreke nie; anders as wat Terman geglo het. v (Barret 2) (1)
- 1.9 Hulle hoef net een mikrofoon te gebruik het v en hulle kon unieke harmonieë so uitvoer. v (Barret 2) (2)
- 1.10 Ja, want die speler kan die bal van ‘n ander hoek slaan/boul/vang. v (Barret 4) (1)

- Al twee argumente gaan oor die verrassingselement wat linkshandige spelers bied. v (Barret 3) (1)
- 1.11 Ek stem met die skrywer saam dat linkshandigheid nie gesien moet word as 'n probleem nie, maar maak 'n plan om dit te laat werk. v (Barret 5) (1)
- Hendrix het die regshandige kitaar wat lastig was, omgedraai en onderstebo gespeel wat op die lekker dui. v (Barret 2) (1)
- Die leerder moet sy antwoord aan "lastig" en "lekker" vasmaak.*
- 1.12 Die seuntjie praat met Kersvader. v (Barret 1) (1)
- 1.13.1 Kersvader is ewehandig/dubbelhandig/kan links en regs skryf. / Kersvader probeer om nie linkshandig te wees nie. v (Barret 3) (1)
- Die seuntjie het nie geweet daar is mense wat ewehandig is nie. v (Barret 3) (1)
- 1.13.2 In nr. 1 is Kersvader skaam oor sy linkshandigheid, maar in nr. 2 besef die dame haar uniekheid./vier sy haar andersheid. v (Barret 3) (1)
- 1.13.3 Sy steek haar linkerhand in die lug op. v (Barret 3) (1)
- 1.14 "Uniekheid en andersheid"/ "lefty pride" weerspreek nr. 1 se optrede. v (Barret 2) (1)
- 1.15 Hy sukkel heel moontlik met die skryfboek met 'n metaalspiraal in die middel; daarom skryf hy nou op 'n stuk papier. v (Barret 2) (1)
- 1.16 Ja, want hy kan nie aan die regterkant van die boek skryf nie. v (Barret 4) (1)
- [28]**

OEFENING 2 (bl. 81)

1. Die *Tacca chantrieri* het swart bloeisels.
2. Die *Tacca chantrieri* het vlermuisagtige blomblare met lang snorbaarde.
3. Die *Tacca chantrieri* is groen of pers van kleur.
4. *Rafflesia arnoldii* is die grootste blom ter wêreld.
5. *Rafflesia arnoldii* het 'n stink reuk.
6. *Rafflesia arnoldii* word deur vlieë bestuif.
7. *Artopa belladonna* word terseldertyd as 'n gif gebruik en as medisyne.

61 woorde

OEFENING 3 (bl. 83)

- 3.1 Micha sou moes leer sosialiseer.

Hulpwerkwoord van wyse

Dit help die werkwoord *leer* en dui moontlikheid aan

- 3.2 Micha se outisme het hom tot nou uit 'n "gewone" skool gehou.
Hulpwerkwoord van tyd
Dit help die werkwoord *uitgehou* om die verlede tyd te vorm.
- 3.3 In *Absoluut Einstein* is Micha in graad 9.
Koppelwerkwoord
Die werkwoord koppel *Abosluut Einstein* aan *Micha*.
- 3.4 Dylcia word gevra om 'n ogie oor Micha te hou.
Hulpwerkwoord van vorm.
Dit help om die lydende vorm te vorm.
- 3.5 Dylcia bou 'n robot vir die Grottobot Fest.
Oorganklike werkwoord
Die werkwoord is selfstandig en word deur 'n direkte voorwerp gevolg.
- 3.6 Kylie dra al vir maande haar ma se geheim rond.
Skeibare werkwoord
Die selfstandige werkwoord word in twee dele verdeel.
- 3.7 Kylie verloor haar linkerhand.
Onskeibare werkwoord
Die twee dele kan nie deur ge- geskei word nie.
- 3.8 Kylie ry saam met Lee in die pienk Cadillac.
Onoorganklike werkwoord
Die selfstandige werkwoord word nie deur 'n direkte voorwerp gevolg nie.

OEFENING 4 (bl. 83)

- 4.1 Die juffrou trek die boeke oor.
Die dogter is oortrek van die muskietbyte.
- 4.2 Die hond staan teen die deur op.
Ek sal opstaan wanneer die wekker afgaan.
- 4.3 Trek jou nou vinnig aan.
Moenie die dinge vir jou so aantrek nie.
- 4.4 Skat die antwoord dan nou maar weer oor.

Moenie jou opponente oorskat nie.

OEFENING 5 (bl. 84)

5.1 Leer

Besoek

5.2 Dit staan alleen in die sin en het selfstandige betekenis nodig.

5.3 Leer – onoorganklike werkwoord

Die selfstandige werkwoord word nie deur 'n direkte voorwerp gevolg nie.

Besoek – oorganklike werkwoord

Die selfstandige werkwoord word deur 'n direkte voorwerp gevolg.

5.4 Lyk

OEFENING 6 (bl. 85)

6.1 Gesels - onoorganklike selfstandige werkwoord.

Is - koppelwerkwoord

leer – oorganklike werkwoord.

6.2 groot te maak

Ek sal al my kinders alleen grootmaak.

OEFENING 7 (bl. 85)

7.1 te vinde

7.2 om te doen

7.3 om te leer

7.4 om te doen

7.5 om te lees

OEFENING 8 (bl. 867)

8.1 Leopold se wêreld het in duie gestort.

Leopold se wêreld sal in duie stort.

8.2 Leopold het 'n boggelrugman met 'n vreemde wit hond ontmoet.

Leopold sal 'n boggelrugman met 'n vreemde wit hond ontmoet.

8.3 Hulle het by die geheimsinnige tollenaar se tolhuis gestrand geraak.

Hulle sal by die geheimsinnige tollenaar se tolhuis gestrand raak.

8.4 'n Donker wese het in die Skurweberge gedwaal.

'n Donker wese sal in die Skurweberge dwaal.

8.5 Hulle was bestem om die skrikbewind stop te sit.

Hulle sal bestem wees om die skrikbewind stop te sit.

OEFENING 9 (bl. 87)

AF

1. Keuse
2. Stel
3. laat
4. aangee

DWARS

5. hulp
6. swaai
7. pleeg
8. sus
9. lewer

OEFENING 10 (bl. 88)

- 10.1 Graad
- 10.2 Manier
- 10.3 Tyd
- 10.4 Graad
- 10.5 Manier
- 10.6 Plek
- 10.7 Tyd
- 10.8 Manier

G	M	O	P	T	Y	D
M	A	A	T	Y	L	P
T	N	Y	N	D	D	L
R	I	N	A	I	M	E
K	E	A	P	L	E	K
G	R	A	A	D	L	R
G	T	D	T	R	M	D

OEFENING 11 (bl. 89)

- 11.1 Navorsers het tienduiseid rotsskilderye in die Amesone-reënwood in Colombia van mense en diere wat tot 12 500 jaar oud is, ontdek.
- 11.2 Navorsers kan bedags net stadig by die kunswerke uitkom.
- 11.3 Dit sal jare kos om deeglik vanuit die hommeltuie die kunswerke te bestudeer.

OEFENING 12 (bl. 89)

- 12.1 Koppelwerkwoord (Bloom 1) (1)
- 12.2 Hulpwerkwoord van modaliteit (Bloom 2) (1)
Dit druk 'n moontlikheid uit. (Bloom 3) (1)
- 12.3 Dit sê waar hulle bly. (Bloom 4) (1)
- 12.4 Oorganklike selfstandige werkwoord (Bloom 3) (1)
- 12.5 Die fladderende skoenlappers is mooi. (Bloom 6) (1)
- 12.6 Nou
vanaand (Bloom 2) (2)
- 12.7 Albei is bywoorde van manier. (Bloom 4) (1)
- 12.8 te jonk /
om te noem. (Bloom)2 (1)
- 12.9 Sy sal 'n lang teug van haar drankie neem. (Bloom 6) (1)
- 12.10 Daar is nie 'n direkte voorwerp nie./ Jy kry nie 'n antwoord op wat Trix wieg nie. (Bloom 4) (1)
- 12.11 Die klaende ouer het die hoof gaan sien.(Bloom 6) (1)
- 12.12 Julle was die hot girls in haar klas. (Bloom 6) (1)

[14]

HOOFSUK 6 (bl. 91)

Begripstoets (bl. 93)

- 1.1 Die woord "bly". √ (Barret 2) (1)
- 1.2 Die sin: "Is vannie Dal af, meisie!" √ (Barret 1) (1)
Dit verwys na die plek van waar Early B kom. √ (Barret 3) (1)
- 1.3 Early B is bekend in alle huise./ Early B se musiek word in alle huise gehoor. √ (Barret 3) (1)
- 1.4.1 Sosiale Media gee vir hulle die geleentheid om 'n voet in die deur te kry./om deur mense gehoor te word. √ (Barret 3) (1)
- 1.4.2 Hy moes 'n CD opneem √ en persoonlik gaan aflower. √ (Barret 1) (2)

- 1.5 Ek stem saam, want sukses kom net na harde werk/
Ek stem nie saam nie, want soms het mens so iets soos geluk. v (Barret 5) (1)
Die leerders verskaf 'n soortgelyke antwoord.
- 1.6 Sy ma het hom aangemoedig. v (Barret 1) (1)
Ja, want kunstenaars wat anders dink en doen trek dadelik die aandag. v (Barret 4) (1)
Die leerders verskaf 'n soortgelyke antwoord.
- 1.7 Early B se liedjies wil jou laat dans/laat jou litte roer v en laat jou lag. v (Barret 1) (2)
- 1.8.1 Dit sal heel moontlik oor sy mense se Afrikaans v en hulle omstandighede gaan. v (Barret 3) (2)
- 1.8.2 Die Afrikaans sal baie modern/hedendaags wees. v (Barret 3) (1)
- 1.9.1 Early B het vir advertensies liedjies geskryf en gesing v asook karre gebou. v (Barret 1) (2)
- 1.9.2 "Pot aan die kook hou." v (Barret 2) (1)
- 1.10 Ja, want hy het na drie liedjies nie meer energie oorgehad vir die res van die vertoning nie. v (Barret 4) (1)
- 1.11 Dit verwys na die ATKV. v (Barret 3) (1)
- 1.12 Daar is 'n reënboog. v
Dit lyk of die karakters lekker speel. v
Dit lyk snaaks/prettig, want die manlike karakter regs het 'n tutu aan. v (Barret 3) (2)
Die leerder bied enige TWEE antwoorde aan.
- 1.13 Die toneelstuk wat hulle opvoer. (pas by kultuurtuiste)/ Die man wat die tutu dra.(pas by die gedagte van alle soort mense.) v (Barret 2) (1)
- 1.14 Die kleredrag van die volwassenes/akteurs is snaaks. v (Barret 3) (1)
- 1.15 Early B se Afrikaans klink anders as die gewone Afrikaans, daarom is dit korrek om te sê die reëls ondersteun mekaar. v (Barret 5) (1)
- 1.16.1 "Hunoristiese wyse" v (Barret 2) (1)
- 1.16.2 Ja, want die ATKV is 'n tuiste vir alle Afrikaanssprekendes maak nie saak hoe hul Afrikaans klink nie en Early B se Afrikaans klink anders. v (1)
Die ATKV se bemerking is humoristies en so ook Early B se liedjies. v (Barret 5) (2)
- 1.17 Early B het van vroeg van ander verskil en die voet is #wees-die-verskil. v (Barret 3) (1)

OEFENING 2 (bl. 95)

1. Sho Madjozi het al twee jaar die plaaslike musiekbedryf aan haar voete.
2. Haar liedjies word deur die Amerikaanse stoeier en akteur, John Cenna, geïnspireer.
3. Sho Madjozi is die verhoognaam van Maya Christinah Xichavo Wegerif.
4. Sho Madjozi het 'n Sama gewen.
5. By die Amerikaanse BET-prysaand het sy die prys vir die beste nuwe internasionale kunstenaar gekry.
6. Sy is benoem vir die 2020 Nickelodeon Kids' Choice Awards as die beste Afrikaster.
7. Sy het in 2020 by die Super Bowl opgetree.

78 woorde.

OEFENING 3 (bl. 96)

- 3.1 In Gauteng en die Wes-Kaap het dit heeldag gehaël.
- 3.2 Hy studeer onderwys en sy suster in die regte.
- 3.3 Dit gaan maar moeilik om kop bo water te hou wanneer dit so dol gaan.
- 3.4 Die meeste leerders is nou besig met die eksamen.

OEFENING 4 (bl. 97)

- 4.1 dertigste – bepaalde rangtelwoord
- 4.2 bepaalde rangtelwoord
- 4.3 bepaalde rangtelwoord
- 4.4 onbepaalde hooftelwoord
- 4.5 twee en sestig miljoen - bepaalde hooftelwoord
- 4.6 nege en twintig – bepaalde hooftelwoord
- 4.7 nege tot vyf – bepaalde hooftelwoord
- 4.8 twee-uur – bepaalde hooftelwoord.

OEFENING 5 (bl. 98)

- 5.1 Natalie speel netbal, maar Johan speel rugby.
- 5.2 Natalie speel netbal omdat Johan rugby speel.
- 5.3 Natalie speel netbal; daarom speel Johan rugby.
- 5.4 Natalie speel netbal terwyl Johan rugby speel.
- 5.5 Natalie speel netbal; gevolglik speel Johan rugby.

- 5.6 Natalie speel netbal en Johan speel rugby.
- 5.7 Natalie speel netbal; dog Johan speel rugby.
- 5.8 Natalie speel netbal; intussen speel Johan rugby.
- 5.9 Natalie speel netbal wanneer Johan rugby speel.
- 5.10 Natalie speel netbal, al speel Johan rugby.

OEFENING 6 (bl. 98)

- 6.1 Neweskikkend
- 6.2 Voegwoordelike bywoord
- 6.3 Onderskikkend
- 6.4 Onderskikkend
- 6.5 Neweskikkend

OEFENING 7 (bl. 100)

- 7.1 by
- 7.2 aan
- 7.3 in
- 7.4 bo
- 7.5 na
- 7.6 met
- 7.7 van
- 7.8 op

OEFENING 8 (bl. 101)

- aan** Ek hou aan die tou vas.
- by** Ek is nou by die eindpunt.
- oor** Ek spring oor die hek.
- tot** Ek is tot oor my ore verlief.
- van** Ek hou van appels.
- met** Ek stap met die hond.
- op** Ek sit op die bank.
- tot** Ek het tot my sinne gekom.

OEFENING 9 (bl. 101)

- 9.1 Sjoe!
- 9.2 Ai tog!
- 9.3 Dankie tog!/Wat
- 9.4 Dankie tog!
- 9.5 Ag nee!

Daar sou egter verskille in die vertolking van die emoji's kon wees.

OEFENING 10 (bl. 102)

- 10.1 Gmf! Of hy dit tg sal doen./ Gmf, of hy dit tg sal doen!
- 10.2 Bravo! Dit was uitstekend./Bravo, dit was uitstekend!
- 10.3 Ga! Dit ruik nie lekker nie./ Ga, dit ruik nie lekker nie!
- 10.4 Watwou! Ek stem nie saam nie./ Watwou, ek stem nie saam nie!
- 10.5 Hiert! Hoe laat jy my nou skrik./ Hiert, hoe laat jy my nou skrik!

OEFENING 11 (bl. 102)

- 11.1 Bepaalde hooftelwoord. (Bloom 3) (1)
 - 11.2 Dit dui posisie aan. (Bloom 4) (1)
 - 11.3 Die werkwoord van die tweede sin het nie van posisie verander nie. (Bloom 5) (1)
 - 11.4 op (Bloom 1) (1)
 - 11.5 **Die** is 'n bepaalde lidwoord terwyl **dié** 'n aanwysende voornaamwoord is. (Bloom 2) (1)
 - 11.6 Ses is 'n bepaalde hooftelwoord terwyl eerste 'n bepaalde rangtelwoord is. (Bloom 2) (1)
Beide is telwoorde. (Bloom 2) (1)
 - 11.7 by (Bloom 1) (1)
 - 11.8 onder (Bloom 2) (1)
 - 11.9 Persoonlike Voornaamwoord (Bloom 1) (1)
 - 11.10 Honderd agt en vyftig/ Honderd – agt – en – vyftig (Bloom 6) (1)
- (11)**

HOOFSTUK 7 (bl. 104)

Begripstoets (bl. 106)

- 1.1 Pap word deesdae gereken as 'n gewilde kossoort by restaurante.v (Barret 3) (1)
- 1.2 Gouelokkies was kieskeurig van watter bakkie pap sy wou eet. .v (Barret 3) (1)

- 1.3 Pap word nou vir aandete .v en as poeding geëet.v .v (Barret 1) (2)
- 1.4.1 Alle mense hou van pap/is versot op pap./ Alle mense kan pap bekostig. .v (Barret 3) (1)
- 1.4.2 Mense verbind pap met warmte ,v omgee , v en oorlewing. .v (Barret 1) (3)
- 1.5 Die woord “klasloos”. .v (Barret 2) (1)
- 1.6 Sy praat van haar “innerkind” wat ‘n bewys is sy is volwasse . .v (Barret 2) (1)
- Die woord “gelok” dui daarop dat sy nie vanself wintersoggende tafel toe gekom het nie. .v (Barret 3) (1)
- 1.7 Die Skotte eet hawermout met room en whiskey v teenoor die Suid-Afrikaners wat dit met warm melk en bruinsuiker eet. .v (Barret 2) (2)
- 1.8.1 Jy lei dit af van “hedendaagse”. .v (Barret 3) (1)
- 1.8.2 Ja, ek hou daarvan om avontuurlik te wees .v en dit lyk asof dit wat bykom baie gesond is. .v /
Nee, ek hou nie daarvan om andersoortige kos te eet nie .v en ek hou nie van groente nie. .v (Barret 5) (2)
- Die leerder bied ‘n soortgelyke antwoord aan.*
- 1.8.3 Die frase is “... geur selfs ons taal.” .v (Barret 3) (1)
- 1.9 Klappersuiker en hip smaaksprinkels word deesdae bygevoeg en dit is alles soet. .v (Barret 4) (1)
- 1.10.1 Dit is wanneer jy iets vir die eerste keer maak soos slakpap/pap met paddaboudjies/pap met geroekte beet. .v (Barret 3) (1)
- 1.10.2 ‘n Smulpaap is iemand wat van lekker eet hou. .v (Barret 3) (1)
- 1.10.3 Ek beskou my as ‘n papbehepte, want alles oor pap interesseer my./
Ek beskou my as ‘n smulpaap-papeter, want ek hou daarvan om lekker pap te eet. .v (Barret5)(1)
- 1.11 Ek dink dit is ‘n goed gekose woord, omdat die foto’s wat van die pap op Instagram gedeel word, baie mooi is. .v (Barret 4) (1)
- Die leerder moet by die gedagte van “mooi” uitkom.*
- 1.12 Jy gaan deur Herman Lensing touwys gemaak word./ Daar is baie wat jy uit die onderskeie modules gaan leer. .v (Barret 1) (1)
- 1.13 Ja, want jy gaan by jou huis leer kook. .v (Barret 5) (1)
- “Nee” kan nie as ‘n antwoord aanvaar word nie.*
- 1.14 Die bestanddele is uitgesluit. .v (Barret 1) (1)
- 1.15 Hy is met die module oor broskors/blaardeeg/chouxdeeg besig. .v (Barret 3) (1)
- 1.16 Nee, daar is nie ‘n module wat handel oorpappe nie. .v (Barret 3) (1)

1.17.1 Dit lyk na poeding/room wat Lessing maak. .v (Barret 3) (1)

1.17.2 Ja, beide is sjefs./werk met kos./

Nee, Herman Lessing leer jou kook/is 'n kosredakteur, waar Blumenthal 'n sjef is. .v (Barret 4) (1)

1.17.3 Beide handel oor die korrekte beginsels van kook. .v (Barret 3) (1)

[30]

OEFFENING 2 (bl. 108)

1. Ma Babs is op 31 Mei 1931 in Kroonstad gebore.
2. Tydens Covid 19 vier sy haar 89 verjaardag die eerste keer sonder familie.
3. Ma Babs het vier kinders.
4. Ma Babs se man en al haar broers en susters is al oorlede.
5. Sy was die afgelope drie jaar twee keer ernstig siek.
6. Sy woon al vier jaar in 'n versorgingsfasiliteit.
7. Ma Babs se donkerblou hemp was haar gunsteling kledingstuk.

68 woorde.

OEFFENING 3 (bl. 110)

3.1 Die seun bak 'n koek		
ONDERWERP	GESEGDE	VOORWERP
Die seun	bak	'n koek

3.2 Johan sal 'n sjefkursus volg		
ONDERWERP	GESEGDE	VOORWERP
Johan	sal volg	'n sjefkursus

3.3 Die sjef moes 'n pappoeding maak		
ONDERWERP	GESEGDE	VOORWERP
Die sjef	moes maak	'n pappoeding

3.4 Baksters kry voorskote		
ONDERWERP	GESEGDE	VOORWERP
Baksters	kry	voorskote

3.5 Ouma het die versiersuiker gesmeer.		
ONDERWERP	GESEGDE	VOORWERP
Ouma	het gesmeer	die versiersuiker

OEFENING 4 (bl. 111)

- 4.1 Knie die deeg./ Rol die deeg uit.
- 4.2 Ouma sny die beet./Die sjef sny die beet.
- 4.3 Ek smelt die botter.
- 4.4 Die sjef bak koekies./ Die sjef smeer die broodjies.
- 4.5 Die sjef bedruip die Kersfeeskoek.

OEFENING 5 (bl. 111)

- 5.1 Die seun eet die **heerlike** broodjie.
- 5.2 My **honger** broer sny die skaapboud.
- 5.3 Sny **dadelik/vinnig/gou** die beet./
Sny die beet **in dun repies./**
Sny die beet **in die kombuis.**
- 5.4 Sy, met die voorskoot, voeg die bruinsuiker **vinnig** by./
Sy, met die voorskoot, voeg **in die kombuis** die bruinsuiker by./
Sy, met die voorskoot, voeg die bruinsuiker **saans/in die oggend** by.
- 5.5 Ek sal die ligte skilferkorsdeeg **in skywe** sny./
Ek sal die skilferkorsdeeg met die room **in die kombuis** sny. /
Ek sal die bros skilferkorsdeeg **in die oggend** sny.

OEFENING 6 (bl. 112)

- 6.1 G: binnestap
O: Hy
V: die restaurant
Byv: -
Byw: vinnig
- 6.2 G: sien
O: Jy
V: die lig
Byv: helder, wit

Byw: eers

6.3 G: hoor

O: jy

V: die slag

Byv: oorverdwende

Byw: dan

6.4 G: lê

O: Die voet

V: -

Byv: -

Byw: eenkant

sonder die res van die lyf.

6.5 G: het

O: Neil

V: die sitplek

Byv: beste

Byw: -

OEFENING 7 (bl. 113)

7.1 Die sjef wat heerlik bak, sal sy nuutste resep waaroor almal praat vandag beproef.

7.2 Die gaste wie se name op die lys is, drink 'n glasier bola.

7.3 Almal wat graag hier wil eet, sit by die tafels wat kos het.

7.4 Die koekies waarvan die versiersuiker gesmelt het, smaak te lekker.

7.5 Die hongeriges gaan die kos waarin vitamies is, geniet.

OEFENING 8 (bl. 113)

8.1 Die sjef sal sy nuutste resep beproef wanneer die son opkom.

8.2 Die gaste drink 'n glasier bola asof hulle baie dors is.

- 8.3 Almal sit by tafels met die kos totdat hulle weer bedien word.
- 8.4 Die koekies smaak lekker toe dit net uit die oond kom.
- 8.5 In die tyd wat jy besig was, het die hongeriges die kos geniet.

OEFENING 9 (bl. 113)

- 9.1 Die sjef wat vaardig is, sny elke koeklaag waaraan almal kan smul.
Byvoeglike Bysinne
- 9.2 Anél, van wie almal praat, versier die koek wanneer die son opkom.
Byvoeglike Bysin Bywoordelike Bysin
- 9.3 Ons sal die okkerneute byroer asof ons weet hoe.
Bywoordelike Bysin
- 9.4 Terwyl die minger loop, gooi die bakster, van wie almal weet, die stroop wat warm is by.
Bywoordelike bysin Byvoeglike Bysin Byvoeglike Bysin
- 9.5 Jy moet die koek, waarvoor almal lus is, versier voordat die son opkom.
Byvoeglike bysin Bywoordelike Bysin

OEFENING 10 (bl. 113)

- 10.1 Die sjef sal **met sonsopkoms** sy nuutste resep beproef.
- 10.2 Die **vaardige** sjef sny elke **eetbare/smulbare** koeklaag.
- 10.3 **Bekende/Beroemde/Gewilde** Anél versier die koek.
- 10.4 **Tydens jou werksaamhede/werkery** het die hongeriges die kos geniet.
- 10.5 Die hongeriges gaan die **vitamienryke** kos geniet.

OEFENING 11 (bl. 114)

Onderwerp		Voorwerp	Manier
Ek		die gemmerkoekies	in growwe stukkies

Onderwerp		Tyd	Voorwerp	Manier	Plek	
Die sjef		vanoggend	die room	vinnig	in die kombuis	

OEFENING 12 (bl. 114)

- 12.1 Die jongman met die swart bofbalpet trek dadelik jou aandag in die kafee.
- 12.2 Hy loop wanneer die son sak vinnig na die restaurantjie op die hoek.
- 12.3 Die lugwaardinne deel saans warm lappies tydsaam in die kajuit uit.
- 12.4 Markus rol altyd sy oë stadig geïrriteerd.

OEFENING 13 (bl. 115)

- 13.1.1 Suid-Afrikaners het nie volgens *SA Poultry* meer eiers as gewoonlik gedurende grendeltyd geëet nie.
- 13.1.2 Nie Suid-Afrikaners het volgens *SA Poultry* meer eiers as gewoonlik gedurende grendeltyd geëet nie.
- 13.1.3 Suid-Afrikaners het volgens *SA Poultry* nie meer eiers as gewoonlik gedurende grendeltyd geëet nie.
- 13.2.1 Moet asseblief nie net eiers wat deur vrylopende hoenders gelê is, koop nie.
- 13.2.2 Eiers is nie 'n bron van vitamine, minerale, proteïene en antioksidante nie
- 13.2.3 Ek braai nie tamaties, olywe en roketblare in 'n bietjie olyfolie nie.
- 13.2.4 Ek maak nie ongeveer een keer per jaar Skotse eiers nie.
- 13.2.5 Moenie dit voorsit met vars slaai nie.
- 13.2.6 Het jy nog nooit Skotse eiers geëet nie?
- 13.2.7 Niemand neem die vleisbal en maak die vleis-balle plat nie.
- 13.2.8 Moenie nou al die eier-vleis-balle in die meel rol nie.
- 13.2.9 Het jy nog nooit eiervrug-sjaksjuka gemaak nie?
- 13.2.10 Moet nooit met die agterkant van 'n eetlepel vier holtes in die sous maak nie.

OEFENING 14 (bl. 116)

- 14.1 Korrek
- 14.2 Daar is nêrens room te koop nie.
- 14.3 Nie ek, en ook nie jy nie, sal nou kan eet.

OEFENING 15 (bl. 117)

- 15.1 D
- 15.2 C
- 15.3 A
- 15.5 B
- 15.6 F
- 15.7 E

OEFENING 16 (bl. 118)

- 16.1 Verkies ek die appeltert met vanieljroomys?
- 16.2 Kies die appeltert met vanieljroomys!

OEFENING 17 (bl. 119)

- 17.1 “Agge nee! Hier verbrand ek die appeltert!”/
Anél roep uit: “Agge nee! Hier verbrand ek die appeltert!”/
“Agge nee! Hier verbrand ek die appeltert!” roep Anél uit
- 17.2 “Liewe Hemel! Het hierdie kos al ooit vandag so lekker gesmaak?”/
Anél vra: “Liewe Hemel! Het hierdie kos al ooit vandag so lekker gesmaak?”/
“Liewe Hemel! Het hierdie kos al ooit vandag so lekker gesmaak?” vra Anél
- 17.3 “Gaan jy nou die paprika met mosterd vervang?”/
Anél vra: “Gaan jy nou die paprika met mosterd vervang?”/
“Gaan jy nou die paprika met mosterd vervang?” vra Anél
- 17.4 “Die boek is propvol van Marinda se onthoukos.”/
Anél sê: “Die boek is propvol van Marinda se onthoukos.”/
“Die boek is propvol van Marinda se onthoukos,” sê Anél.

OEFENING 18 (bl. 119)

- 18.1 Markus roep ontsteld/moedeloos uit dat dit darem ‘n lang sit is.
- 18.2 Hy sê vir Neil dat op daardie lughawe twee maande gelede ‘n bom ontplof het.
- 18.3 Neil mymer dat die mense soos mal hase in daardie nou straatjies rondjaag.
- 18.4 Markus vra woedend/kwaad hoe hy dink hy toe by daardie bus gaan verbykom./
Markus skree woedend/kwaad hoe hy dink hy toe by daardie bus gaan verbykom.
- 18.5 Nina roep uit dat dit so eksoties en anders is as daar by hulle. Sy is al klaar mal oor daardie plek./
Nina roep uit dat dit so eksoties is. Dit is so anders as by hulle. Sy is al klaar mal oor daardie plek.
- 18.6 Markus vra ontsteld/moedeloos aan /vir Nina wat toe alles in daardie doodskis is.
- 18.7 Markus se pa sê/vra hy hoop nie Marcus gaan die hele vakansie so ‘n pyn wees nie./
Markus se pa sê/vra hy hoop nie dat Marcus die hele vakansie so ‘n pyn gaan wees nie.
- 18.8 Hy sê opgewonde dat hulle welkom in Istanbul is. Mag hulle hul verblyf daar by hulle geniet./
Hy verwelkom hulle opgewonde in Istanbul en spreek die wens uit dat hulle hulle verblyf daar by hulle sal geniet.

OEFENING 19 (bl. 120)

- 19.1 Pa sê: “ Die son sak al, maar julle kan toe maar die wêreld gaan verken.”/

- “ Die son sak al, maar julle kan toe maar die wêreld gaan verken,” sê Pa.
- 19.2 Pa antwoord bevestigend vir Marcus: “Daardie stad is omtrent ‘n vreemde wêreld.”/
 “Daardie stad is omtrent ‘n vreemde wêreld,” antwoord Pa bevestigend vir Marcus./
 Pa antwoord bevestigend: “ Marcus, daardie stad is omtrent ‘n vreemde wêreld.”/
 “ Marcus, daardie stad is omtrent ‘n vreemde wêreld,” antwoord Pa bevestigend./
 Pa antwoord: “Ja, Marcus, daardie stad is omtrent ‘n vreemde wêreld.”/
 “Ja, Marcus, daardie stad is omtrent ‘n vreemde wêreld,” antwoord Pa.
- 19.3 Nina roep opgewonde uit: “ Ons moet vandag al daai lekker kos proe!”/
 “ Ons moet vandag al daai lekker kos proe!” roep Nina opgewonde uit./
 Nina roep uit: “ Oooo/ Jislaaik! Ons moet vandag al daai lekker kos proe!”/
 “ Oooo/ Jislaaik! Ons moet vandag al daai lekker kos proe!” roep Nina uit./
 Nina roep uit: “ Oooo/ Jislaaik, ons moet vandag al daai lekker kos proe!”/
 “ Oooo/ Jislaaik, ons moet vandag al daai lekker kos proe!” roep Nina uit.
- 19.4 Hy vra geïrriteerd: “ Hoekom het hierdie plek nie hamburgers nie?”/
 “ Hoekom het hierdie plek nie hamburgers nie?” vra hy geïrriteerd./
 Hy vra: “Hoekom het hierdie treurige/patetiese plek nie hamburgers nie?”/
 “Hoekom het hierdie treurige/patetiese plek nie hamburgers nie?” vra hy.
- 19.5 Die oom bevestig entoesiasties: “ Hamburgers, hotdogs, chips, alles is Americano.”/
 “ Hamburgers, hotdogs, chips, alles is Americano,” bevestig die oom entoesiasties./
 Die oom sê entoesiasties: “ Ja! Hamburgers, hotdogs, chips, alles is Americano.”/
 Die oom sê entoesiasties: “Ja, hamburgers, hotdogs, chips, alles is Americano!”
 “ Ja! Hamburgers, hotdogs, chips, alles is Americano,” sê die oom entoesiasties.
- 19.6 Ma vra vir Nina mooi: “ Ontferm jou oor Neil.”/
 “Ontferm joi oor Neil,” vra Ma mooi vir Nina./
 Ma vra vir Nina: “Ontferm jou asseblief (tog) oor Neil.”/
 “Ontferm jou asseblief (tog) oor Neil,” vra Ma vir Nina./
 Ma vra: “Ontferm jou asseblief (tog) oor Neil, Nina”/
 “Ontferm jou asseblief (tog) oor Neil, Nina,” vra Ma
- 19.7 Nina het gevra: “ Het jy gisteraand die muezzin gehoor?”/

- “ Het jy gisteraand die muezzin gehoor?” het Nina gevra.
- 19.8 Pa sê: “ Ek dink jy moet jou graad 11-jaar in Pretoria klaarmaak voordat jy planne vir volgende jaar maak.”/
- “ Ek dink jy moet jou graad 11-jaar in Pretoria klaarmaak voordat jy planne vir volgende jaar maak,” sê Pa.
- 19.9 Neil het vererg vir Markus gesê: “Ontspan! Jy moenie die lewe te ernstig opneem nie.”/
- Neil het vererg vir Markus gesê:“Ontspan en moenie die lewe so ernstig opneem nie!”/
- Neil het gesê:“Genade/Ai tog, Markus, ontspan toe en moenie die lewe so ernstig opneem nie!”
- Neil het gesê: Genade/ Ai tog, Markus! Ontspan! Moenie die lewe so ernstig opneem nie!”
- Die leerder kan die inleidende gedeelte ook aan die einde plaas.*
- 19.10 Ma het gesê:” Party eet sommer nou so terwyl hulle hier loop.”/
- ” Party eet sommer nou so terwyl hulle hier loop,” het Ma gesê

OEFFENING 20 (bl. 121)

- 20.1 Almal (Bloom4) (1)
- 20.2 Daar is slegs een gesegde. (Bloom 3) (1)
- Ons kan maklik **môre/betyds/teen sonsondergang** met die trein daar kom. (Bloom 6) (1)
- 20.3 Ons gaan nie maklik deurmekaar raak nie. (Bloom 6) (1)
- 20.4 Nina(wat rooi hare het), trek haar bene (wat lank is) terug tot onder die stoel (wat hoog is). (1)
- (Bloom 6) *Die leerder gee slegs EEN van die byvoeglike bysinne.*
- 20.5 Vraagsin: Kan ‘n mens nie op een plek vashak nie? (Bloom 6) (1)
- Bevelsin: Moenie op een plek vashak nie! (Bloom 6) (1)
- 20.6 Sy sê beleefd dat speserye nie haar scene is nie. (Bloom 6) (1)
- 20.7 maak oop/ oopmaak (Bloom 4) (1)
- 20.8 Hy staar **stip/intens/met groot oë** na die plafon **wat krake in het** (bv.bysin). (Bloom 6) (1)
- [10]**

HOOFSTUK 8

- 1.1 Duitsland se ontwikkeling van ballistiese missiele na die Tweede Wêreldoorlog het aanleiding tot ruimteverkenning gegee. v (Barret 1) (1)
- 1.2.1 Amerika v en Rusland was in die ruimtewedloop gewikkel. v (Barret 1) (2)
- 1.2.2 Dit het gegaan om wie se tegnologie,/mag/politieke stelsel die beste is. v (Barret 1) (1)

- 1.3 Ja, die woord “verras” gee dié aanduiding. v (Barret 4) (1)
- 1.4 Ek dink nie dit is reg om diere in eksperimente te gebruik nie./
Ek dink dit is goed om eerder diere as mense in gevaar te stel. v (Barret 5) (1)
Hierdie tipe eksperimente kan van geen waarde wees nie, want mense gaan nie noodwendig die reis soos die hond ervaar nie./
Hierdie tipe eksperimente waar diere gebruik word, kan van waarde wees aangesien ‘n mens daarna sou kon bepaal of ‘n mens wel in die ruimte sou kon oorleef. v (Barret 4) (1)
- 1.5 Die Amerikaners is voor v (Barret 4) , want hulle het nie ‘n kunsmatige satelliet die ruimte ingestuur nie./ in dieselfde jaar wat hulle ‘n satelliet die ruimte ingestuur het ook NASA gestig; nie eers ‘n jaar later nie. v (Barret 4) (2)
- 1.6 Dit impliseer dat die Rusiese ingenieurs aan die begin beter was as die Amerikaners. v (Barret 3) (1)
- 1.7.1 Dit beteken om iemand te klop/wen. v (Barret 3) (1)
- 1.7.2 Dit was slegs ‘n maand nadat die eerste Rus in die ruimte was wat die eerste Amerikaner ook daar was. v (Barret 3) (1)
- 1.8 Joeri Gargarin v en Alan Shepard was die eerste twee mense. v (Barret 1) (2)
- 1.9.1 “... steeds groot aansien in Rusland.” v (Barret 2) (1)
- 1.9.2 Die onbemande Russiese ruimtetuig, Luna, het wel op die maan geland. v (Barret 1) (1)
- 1.9.3 Daar was niemand binne die ruimtetuig nie. v (Barret 3) (1)
- 1.10.1 Luna was ‘n onbemande ruimtetuig, maar Surveyor was ‘n robottuig. v (Barret 2) (1)
- 1.10.2 Die wetenskaplikes kon beplan hoe hulle mense veilig op die maan kon laat land. v (Barret 2) (1)
- 1.10.3 NASA / Michael Collins kan ook lof ontvang. v (Barret 2) (1)
- 1.11 Mars word ook so genoem. v (Barret 1) (1)
- 1.12 Ek dink dit was ‘n goeie besluit om vir drie maande geen pendeltuie toe te laat om te vlieg nie, want dit het hulle die kans gebied om seker te maak alle foute is uitgeskakel./
Ek dink nie dit was ‘n goeie besluit nie, want die Russe kon nou intussen die ruimte verken het. v (Barret 5) (1)
- 1.13 Die tweede datum dui aan dat hy oorlede is. v (Barret 2) (1)
- 1.14.1 Dit is Michael Jackson. v (Barret 3) (1)
- 1.14.2 Michael het altyd so ‘n hoed gedra./donkerbril opgehad./ die staanposisie was kenmerkend van Michael Jackson. v (Barret 3) (2)

- 1.14.3 Michael vra Neil om hom te help met die moonwalk, maar hy het daarvoor bekend geword. √ (Barret 3) (1)
Die leerder moet beide kante van die ironie noem.
- 1.15 Dit skakel met Neil Armstrong. √ (Barret 2) (1)
- 1.16 Buzz Aldrin kom nie voor nie. √ (Barret 2) (1)
- 1.17 John F Kennedy se versoek dat mense vóór 1970 op die maan moet land. √ (Barret 3) (1)
- [30]**

OEFENING 3 (bl. 126)

Nadele:

1. Mars is 'n yskoue woestynplaneet.
2. Mars het uitgebreide stofstorms.
3. Mars het 'n baie hoë berg met 'n massiewe skeur.
4. Mars het nie water nie.

Voordele:

5. Mars se oppervlak is so groot soos die aarde.
6. Daar was heel moontlik al lewe op Mars.
7. Mars se temperatuur is soos die aarde s'n – net reg vir lewe.

OEFENING 3 (bl. 127)

- 3.1 Hy eet oopmond, omdat hy met lang tande moeilik eet.
Sy hou nie van kool nie; daarom eet sy met lang tande.
- 3.2 Sy huis is nou in Tamatiestraat.
Sy het iets uit die winkel gegaps en nou is sy behoorlik in tamatiestraat.
- 3.3 Sy oog is so skeel dat dit op sy neus kyk.
Jy gaan jou met my misgis en dan gaan jy lelik op jou neus kyk.
- 3.4 Die lekkers is nou regtig taai tameletjies.
Dit is 'n regte tameletjie wat ons nou moet oplos.

OEFENING 4 (bl. 128)

- 4.1 Die emmer skop.
Om dood te gaan/ te sterf.
- 4.2 Bo jou vuurmaakplek.

- Bo jou begrip/vermoë wees.
- 4.3 Kop bo water hou.
Om staande te bly.
- 4.4 Lepel in die dak steek.
Om dood te gaan.
- 4.5 Hoog in die takke wees.
Dronk wees.
- 4.6 Met lang tande eet.
Om met teësin te eet.
- 4.7 Die draak steek.
Iemand vir die gek hou.
- 4.8 Tou opgooi.
Iets gewonne gee. 'n Poging laat vaar.
- 4.9 Te veel hooi op jou vurk hê.
Meer onderneem as wat jy kan uitvoer.

OEFENING 5 (bl. 129)

- 5.1 Agteros
- 5.2 klippe
- 5.3 spoor
- 5.4 kat
- 5.5 teuels
- 5.6 stuurlui
- 5.7 bol
- 5.8 Geld, stom, krom
- 5.9 Bak, brou
- 5.10 Doofpot

OEFENING 6 (bl. 129)

- 6.1 aftog
- 6.2 vak

- 6.3 bloutjie
- 6.4 bordjies
- 6.5 Draad
- 6.6 water
- 6.7 gelag
- 6.8 kraai
- 6.9 josie/harnas
- 6.10 kat

OEFENING 7 (bl. 130)

- 7.1 F
- 7.2 I
- 7.3 A
- 7.4 E
- 7.5 D
- 7.6 J
- 7.7 G
- 7.8 B
- 7.9 H
- 7.10 C

OEFENING 8 (bl. 130)

- 8.1 Sy kaiings teëkom.
- 8.2 Jy draai jou mantel na die wind.
- 8.3 Die baba/kind met die badwater weggooi.
- 8.4 Kerm soos 'n kat oor 'n derm.
- 8.5 Die mond vol van hê.
- 8.6 Dis mostert na die maal.
- 8.7 Iemand op sy neus laat kyk.
- 8.8 Teen sy oogvelle vaskyk.
- 8.9 Skep terwyl dit pap reën.

8.10 Praatjies vul geen gaatjies nie.

OEFENING 9 (bl. 131)

- 9.1 Spotnaam vir 'n Kapenaar.
- 9.2 Iemand wat moeilik/ongeluk met hom saambring.
- 9.3 'n Verleidelike vrou.
- 9.4 Iemand wat geen vrees ken nie.
- 9.5 'n Sukkelaar
- 9.6 Iemand wat nie kant kies nie.
- 9.7 'n Bakleierige vrou.
- 9.8 'n Domkop of dwaas.
- 9.9 Iemand wat instem met alles.
- 9.10 Baie aantreklike man

OEFENING 10 (bl. 132)

- 10.1 **STAAR**
- 10.2 **PLAAS**
- 10.3 **GENIEPSIG**
- 10.4 **KAPSEL**
- 10.5 **RADIKAAL**
- 10.6 **GEBREKKIG**
- 10.7 **BEVOEGDHEID**
- 10.8 **LAAKBAAR**
- 10.9 **DADELIK**
- 10.10 **TALLOSE**

OEFENING 11 (bl. 133)

- 11.1 heelal/lugruim
- 11.2 besigtig
- 11.3 lewende wese
- 11.4 persoon/individue
- 11.5 arts/medikus
- 11.6 deel

- 11.7 draai
- 11.8 gekry
- 11.9 Dus
- 11.10 gedeelte

OEFENING 12 (bl. 133)

- 12.1 staar
- 12.2 Spelerig
- 12.3 (ys)koue
- 12.4 waai
- 12.5 langsame
- 12.6 karnallie/niksnuts
- 12.7 probleme/moeilikheid

OEFENING 13 (bl. 134)

- 13.1 dadelik
- 13.2 salig
- 13.3 vyand
- 13.4 gretig
- 13.5 euwel
- 13.6 vrolik
- 13.7 niemenslik (die letter in die blokkie moet eintlik "n" wees)
- 13.8 wentel
- 13.9 regtig
- 13.10 iemand
- 13.11 Gril
- 13.12 humeur
- 13.13 amper
- 13.14 regs

		8	9	10	11	12	13	14		
		W	R	I	G	P	H	K	A	R
1	D	K	D	D	I	A	U	E	R	L
	N	T	G	S	L	A	U	L	U	E
2	S	A	I	E	L	I	R	G	I	K
3	V	E	Y	M	E	P	D	N	A	S
4	G	E	G	N	I	R	U	R	E	T
5	E	N	T	L	W	E	U	U	M	W
6	V	O	G	K	R	R	L	E	E	I
7	M	L	E	N	I	E	E	E	S	N
	T	U	S	A	E	S	M	E	P	G

OEFFENING 14 (bl. 135)

- 14.1 stilbly
- 14.2 Nee
- 14.3 Ielik
- 14.4 blydschap
- 14.5 later
- 14.6 blydschap
- 14.7 vanoggend
- 14.8 begin
- 14.9 gister
- 14.10 stop/halt

OEFFENING 15 (bl. 136)

- 15.1 My skouer is seer na die stamp.
Die seer op my arm bloei.
Iemand seer maak.
Dit is seer sekerlik so. (definitief)
- 15.2 My rok se kleur is 'n mooi pers.
Ek pers my lippe opmekaar.
Die berig het in die pers verskyn en nie op TV nie.
- 15.3 My ma gee my altyd wyse raad.
My pa die op die dorpsraad.

- 15.4 Ek het 'n grys haar op my kop.
Ek hou nie van haar nie.
Dit het hot en haar gehael. (links en regs)
- 15.5 Die sywurms spin goudeel sy.
My sy is seer nadat ek daarop geval het.
Sy mag glad nie by my speel nie.
Hoe dit ookal sy, jy bly.. (Wat die geval ookal mag wees.)
- 15.6 Ek skop die bal in die net vas.
Net Jan was daar. (alleen)
Sy is 'n nette dame. (netjies)

OEFENING 16 (bl. 137)

- 16.1 Ek moet vinnig toilet toe, want my blaas is vol.
Ek blaas hard op die fluitjie.
- 16.2 Na die winter is die meer vol ys.
Die skip meer vas in die hawe.
- 16.3 Die gang van die verhaal is traag.
Laat hom sy gang gaan, want hy luister nie.
Ek kan aan sy gang sien, sy been is seer.
- 16.4 Ek klop aan die toe deur.
Ons ry deur die vallei.
- 16.5 Ek dra klere van sy.
My sy is seer na die val.
- 16.6 Die skouer van die pad is baie nou.
Ons sal die baadjie se skouers moet styf opstop.
- 16.7 Ons het 'n moeilike tog oor die berge gehad.
Moenie binne die tog sit nie; jy gaan siek word.
Jan is dom, tog vaar hy nogal goed in die eksamen.
- 16.8 Ek bly in Port Elizabeth. (woon)
Bly by my, asseblief, ek voel siek. (by my wees)

Ek bly by my standpunt. (voortgaan om te wees)

Nou bly daar nog R5 van jou skuld.(oor wees)

16.9 Ek was my elke aand in die bad.

Die was van die kers drup op die vloer.

OEFFENING 17 (bl. 138)

1	f	o	n	d	s
2	v	i	e	r	
3	b	r	e	i	
4	w	e	i	e	r
5	m	a	e	r	
6	v	o	r	s	

17.1 fonds (Vonds: iets wat ontdek is)

17.2 vier (Fier: regop)

17.3 brei (bry: die uitspraak van die -r)

17.4 weier (wyer: breër maak)

17.5 maer (maar: voegwoord)

17.6 vors (fors: fris;stewig)

OEFFENING 18 (bl. 138)

18.1 steil

18.2 wy

18.3 bot

18.4 lid

18.5 ys

OEFFENING 19 (bl. 139)

B	D	F	S	N	T	U	V
E	E	H	I	E	J	K	L
E	E	R	L	I	K	E	R
R	V	E	R	S	I	E	N
B	M	N	O	G	P	R	S
A	F	S	I	E	N	V	U
R	W	U	I	W	P	O	T
E	A	D	J	L	K	L	W

Eerliker Versien

Eervol Afsien

OEFENING 20 (bl. 139)

- 20.1 geldelike
- 20.2 naamlose
- 20.3 kosbare
- 20.4 erken
- 20.5 beoordeel
- 20.6 bedanking
- 20.7 afkoms
- 20.8 opmerksaam

OEFENING 21 (bl. 139)

- 21.1 astronoom
- 21.2 bibliofiel
- 21.3 ekstremis
- 21.4 entomoloog
- 21.5 gastronoom
- 21.6 geoloog
- 21.7 mimikus
- 21.8 muiteer
- 21.9 ornitoloog
- 21.10 perfeksionis
- 21.11 vertroueling
- 21.12 bemoeial
- 21.13 blaaskaak
- 21.14 durfniet
- 21.15 glyjakkels
- 21.16 harmansdrup
- 21.17 kletskaus

- 21.18 hemelbesem/telegraafpaal
- 21.19 letterdief/plagiaris
- 21.20 buksie/stoftrapper/stofpoeper

OEFENING 22 (bl. 140)

- 22.1 H
- 22.2 E
- 22.3 B
- 22.4 G
- 22.5 J
- 22.6 A
- 22.7 D
- 22.8 C
- 22.9 F
- 22.10 I

OEFENING 23 (bl. 1140)

- 23.1 Dit is 'n strydbare/manhaftige/gespierde vrou.
- 23.2 'n Baie mooi man.
- 23.3 'n Verleidelike vrou.
- 23.4 'n Uitermate groot en sterk persoon.
- 23.5 Dit is iemand wat ander verraai./Huigelaar.
- 23.6 Iemand wat baie oud is.
- 23.7 Iemand wat baie twyfel.

OEFENING 24 (bl. 143)

- 24.1 Die sterretjies kan daarop dui dat die geskenk goed is./ Die sterretjies en kers kan daarop dui dat dit net 'n geskenk vir Kersfees kan wees. (1)
- 24.2 “perfekte v feestydgeskenk” v
Hierdie kan die gedagte laat ontstaan dat slegs hierdie geskenk die perfekte geskenk is v en daarom sal jy dit dan gaan koop. v (4)
- 24.3 Daar kan ook ander perfekte kergeskenke wees. v (1)
- 24.4 'n Mening v

- Dit is hoe die adverteerder oor die produk voel./ Daar is geen statistiek of 'n kenner aangehaal nie. ✓ (2)
- 24.5 "glo" ✓ (1)
- 24.6 Jy kan verstaan dat die natuur letterlik na jou gebring gaan word.
Hulle bring die natuur in die produkte na jou. ✓ (1)
- [10]**

OEFENING 25 (bl. 143)

- 25.1 As streng. ✓
Die frons op sy voorkop dui sy strengheid aan./
Sy vinger wat hy ophou, dui op sy strengheid./
Die kwaai kyk in sy oë dui op sy strengheid. ✓ (2)
- 25.2 'n Feit. ✓
hy haal 'n wet aan. ✓ (2)
- 25.3 Ek dink ons beter maar daai dooie slang uit bang/ skrikkerige Meester se tas gaan haal. ✓ (1)
- 25.4 Ja, hulle gaan nou die slang eerder uit sy tas haal om nog 'n slegte dag te vermy. ✓ (1)
- [6]**

OEFENING 26 (bl. 144)

- 26.1 verwonder (Bloom 2) (1)
- 26.2 oninteressante/vervelende (Bloom 1) (1)
- 26.3 tye (Bloom 1) (1)
- 26.4 Die water is in die kan by die watertenk. (Bloom 3) (1)
- 26.5 verbeeldingryk (Bloom 6) (1)
- 26.6 Om jou verbeelding eenvoudig te laat loop/ te laat botvier. (Bloom 6) (1)
- 26.7 Observatorium (Bloom 1) (1)
- 26.8 Die kelner bedien ons. (Bloom 6)
Ek verdien genoeg geld in 'n maand. (Bloom 6) (2)
- 26.9 Letterlik (Bloom 5)
Die siek man se gedagtes is ewe skielik helder. (Bloom 6) (2)
- 26.10 konkrete/werklike (Bloom 1) (1)

- 26.11 sterre (Bloom 1) (1)
- 26.12 opgedeel. (Bloom 2) (1)
- 26.13 Ek het my dy beseer toe ek oor die bal geduik het. (Bloom 3) (1)
- 26.14 Konstellasie (Bloom 1) (1)

[16]

EKSAMENVOORBEREIDING: VRAESTEL2 (bl. 146)

VRAESTEL NO.1 (BL.147)

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1			
Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.1	Videospeletjies kan moontlik die antwoord/oplossing wees vir die onderwys in die toekoms. ✓	(1)	4
1.2	Videospeletjies boei kinders ✓ en dis interaktief. ✓	(2)	1
1.3	Dit is 'n mening en die woord "waarskynlik" ✓ dui daarop.	(1)	4
1.4.1	Vandag se kinders leer anders ✓	(1)	2
1.4.2	Hulle sal eerder verkies om 'n videospeletjie te speel ✓ as om stil te sit en na 'n onderwyser te luister. ✓	(2)	2
1.5	Dit dui daarop dat iemand prof. Van Zijl gevra het ✓ en dat sy nie haar mening uit haar eie gegee het nie. ✓	(2)	3
1.6	Videospeletjies kan kinders ook sielkundig help. ✓	(1)	1
1.7	Dit het 'n negatiewe uitwerking op kinders ✓ " 'n soort konflik" / "soort konfrontasie is" ✓	(1) (1)	4 2
1.8	Dit kind se aandag sal dwaal ✓ en die regte konsep sal nie oorgedra word nie. ✓	(2)	2
1.9	Videospeletjies laat kinders nie ongemaklik voel nie, ✓ hulle kan leer terwyl hulle speel ✓ en dit ontwikkel hulle kognitiewe vaardighede. ✓	(3)	2
1.10	Hy gebruik 'n rekenaar / daar is 'n muis ✓	(1)	1
1.11	Daar is 'n raket en krieketkolf./Daar lê 'n rugbybal en toks. ✓✓	(2)	3

Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.12	Die visuele teks laat dit lyk of tieners net in sport belangstel./ onnet is./ nie rekenaargeletterd is nie. ✓	(1)	3
1.13	Hy glo dat alle presidente slegs 'n F-simbool in matriek gekry het. ✓	(1)	3
1.14	Hy sit vooroor gebuig ✓ en sy oë is gefokus op die leesstof. ✓	(2)	3
1.15	Indien Jannie 80% sou kry, beteken dit dat hy 4 A's het want hy hoef net 20% te kry. ✓ Jannie is nie gewoond om so lank te sit nie; daarom gaan sy boude maar swaarkry. ✓	(1) (1)	2 2
1.16	Daar is 'n foto van 'n meisie teen die muur. ✓	(1)	3
1.17	Teks A gee inligting / geskrewe teks en Teks B is 'n spotprent. ✓	(1)	2
1.18	Teks A noem dat kinders verkies om videospelletjies te speel en nie stil te sit nie. Jannie sit egter stil en hy lees. ✓	(1)	4
1.19	Ja, 'n mens kan tegnologie in die klaskamer suksesvol gebruik, want dit sal die leerders se aandag behou OF Nee, 'n mens kan nie tegnologie suksesvol in die klaskamer gebruik nie, want kinders sal kansse vat en nie altyd met skoolwerk besig wees nie. <i>Die leerder bied enige sinvolle motivering aan.</i>	(1)	5
TOTAAL:AFDELING A:		30	

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

- Opskrif/Titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
 - Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
 - Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
 - Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
 - Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.
- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt per hoofgedagte)

- o 3 punte vir taal
- o Puntetotaal: 10

- Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat verbatim aangehaal het:
 - o 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - o 1–5 aanhalings: ken 1 punt toe

SMOKKEL SO MET (NARE) ONNIE SE KOP	
AANHALINGS UIT TEKS	MOONTLIKE BEWOORDING
Wanneer 'n onderwyser woedend is en op jou begin skreeu, wees rustig en luister net	<ul style="list-style-type: none"> • Wees rustig en luister tydens konfrontasie.
As jy werklik voel jy het iets om te sê, gaan spreek hom/haar alleen ná die periode	<ul style="list-style-type: none"> • Spreek die onderwyser na klas alleen
Wees beleefd, eerder as rebels	<ul style="list-style-type: none"> • Wees beleefd
maar dit beteken nie jy hoef nie dankie te sê nie. Dis altyd lekker om te weet mense waardeer wat jy doen.	<ul style="list-style-type: none"> • Sê dankie vir die onderwyser se moeite
onderwyser negatief is oor veral jou beroepsplanne, moet hom/haar liever nie konfronteer nie. Kry liever 'n tweede mening	<ul style="list-style-type: none"> • Moenie 'n onderwyser konfronteer
Wys jy stel belang deur aandagtig te luister en positief te reageer	<ul style="list-style-type: none"> • Luister aandagtig en reageer positief.
leerlinge, is onderwysers mense met gevoelens. Respekteer dit en probeer verstaan hoekom 'n onderwyser iets doen	<ul style="list-style-type: none"> • Respekteer die onderwyser se gevoelens en verstaan sy optrede.

TOTAAL:AFDELING B:10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN KONVENSIES

VRAAG 3			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
3.1	Assimilasie	(1)	3
3.2	jare	(1)	4
	'n Lang klank/klinker word nie in 'n oop lettergreep verdubbel nie.	(1)	3
3.3	Dit is iemand se naam en van./Dit is 'n eienaam	(1)	6
3.4	Dit is 'n syfer gekoppel aan 'n woord.	(1)	3
	Landbou-skou	(1)	2
3.5	Ja, dit is ekstra inligting wat gegee word.	(1)	5
		[7]	

VRAAG 4			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
4.1	Uitroep	(1)	1
4.2	Ja, want aan die einde van 'n vraag kom 'n vraagteken.	(2)	5
4.3	Dit is korrek, want voor die direkte rede is daar 'n dubbelpunt.	(1)	1
4.4	Dit word nie korrek gebruik nie, want die vraagteken moet binne die aanhalings - tekens wees.	(2)	4
4.5	XXX		
4.6	Dit klink soos een klank, maar die "e" en "l" word tog afsonderlik uitgespreek.	(1)	5
4.7	Onderaan het nie 'n koppelteken nodig nie, want daar is geen uitspraakverwarring nie.	(1)	5
4.8	bronne	(1)	4
		[9]	
VRAAG 5			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
5.1	Skilpad	(1)	3
5.2	Grondbeginsel van Tradisie/ Nederlandse spelling	(1)	2
5.3	Yoshi's Selfstandige naamwoorde wat eindig op -l kry 'n afkappingsteken in die meervoud.	(1)	1
		(1)	3
5.4	Beide is lang vokale.	(1)	4
5.5	in.tus.sen – lettergreep in.tu.sen – klankgreep	(1)	2
		[6]	
		TOTAAL: AFDELING C:	[22]
		GROOTTOTAAL:	[72]

VRAESTEL NO.2 (BL.151)

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1			
Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.1	"sosiale media"v	(2)	2
1.2	Hulle wil vermaak word v en gebruik dit om inligting oor iets of iemand te kry.v	(2)	1
1.3	Hulle wil nie hê mense moet dink daar is slegte tye in hulle lewe nie.v <i>Die leerder bied 'n soortgelyke antwoord aan.</i>	(1)	4
1.4	Ja, want geen mens kan wakker word en lyk of jy êrens heen gaan nie. v	(1)	5
1.5	Dit is:" perfekte ontbyt," " twaalf skakerings bessies"; "in die vorm van 'n hartjie" vvvv	(4)	2

Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.5	Dit klink soos die mense se foto's op sosiale media lyk. ✓	(1)	3
1.6	Die ander mense se liggame lyk net soveel beter as joune. ✓	(1)	1
1.7	Alles kan nie net idillies wees sonder harde werk nie./ Alles vra harde werk. ✓ <i>Die leerder bied 'n soortgelyke antwoord aan.</i>	(1)	3
1.8	Jy sal depressief en ongelukkig word./ Jy sal later nie meer wil hard werk nie. ✓	(1)	5
1.9	Jou dae wat jy verveeld ✓ en "af" gevoel het. ✓	(2)	1
1.10.1	Hulle wil ander bly beïndruk. ✓	(1)	1
1.10.2	Hulle sal 'n leuen begin leef ✓ en heeltemal vergeet wie hul werklik is. ✓	(2)	4
1.11	Hulle vertel dus leuens net om te beïndruk. ✓	(1)	5
1.12.1	Dit is 'n fantasiewêreld.	(1)	1
1.12.2	Hulle gebruik Photoshop.	(1)	1
1.12.3	Mense begin hulself en hulle eie leuens bevraagteken en kritiseer. ✓	(1)	2
1.13	Die druk van 'n knoppie om te wys jy hou van iets. ✓	(1)	1
1.14	Dit is 'n mening ✓, aangesien dit Liebet Pretorius se siening oor sosiale media is./ daar glad nie enige statistiek of bewyse nie. ✓	(2)	4
1.15	"Twitter"	(1)	2
1.16.1	Teks A se inhoud gaan oor die fantasiewêreld wat op sosiale media geskep word, maar in Teks B word dit duidelik dat nie almal sosiale media volg nis. ✓	(1)	2
1.16.2	Die gr.1's moet met mekaar praat om mekaar te leer ken✓, en in Teks A is die kommer dat baie min mense gesprekke met mekaar voer. ✓	(2)	2
TOTAAL:AFDELING A:		[30]	

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

- Opskrif/Titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
 - Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
 - Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
 - Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
 - Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.
-
- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt per hoofgedagte)
 - o 3 punte vir taal
 - o Puntetotaal: 10
 - Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
 - Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat verbatim aangehaal het:
 - o 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - o 1–5 aanhalings: ken 1 punt toe

WENKE OM JOU KINDERS BETYDS BY DIE SKOOL TE KRY	
AANHALINGS UIT DIE TEKS	MOONTLIKE BEWOORDING
<i>As jou kinders weet waar om hulle tasse, baadjies en skoene neer te sit sodra hulle by die huis kom, sal hulle nie die volgende oggend hoef rond te skarrel op soek daarna nie.</i>	Besluit op 'n spesifieke plek vir al hulle tasse, baadjies en skoene. [12]
<i>Skooluitstappies sal jou nie onverhoeds betrap as jy die week se program op die yskas aangebring het nie. Of gebruik die Cozi-app. Dit sinchroniseer met veelvoudige fone en sluit elke gesinslid se daaglikse rooster in.</i>	Stel 'n gesinskalender op papier op of op 'n Cozi-app. [10]
<i>Vra saans reeds of daar toestemmingsbriefjies, toetse of rapporte is wat geteken moet word. Maak 'n invakkie vir belangrike papierwerk sodat alles wat jy moet sien, wel onder jou aandag kom (en nie iewers in 'n tas agterweë bly nie).</i>	Teken saans alle dokumente wat van die skool af kom. [10]

<i>Pak jou kinders se klere vir die volgende dag (of selfs week) uit en voorkom só 'n geredekawel oor klerekeuses wanneer die tyd reeds min is. Dié "reël" geld hetsy jy kleuters of tieners het.</i>	Sit hulle klere vir die volgende dag die vorige aand reg. [11]
<i>Toe Chris Pegula merk dat sy vriende se kinders hulle kosblikke die vorige aand inpak, het daar 'n lig vir hom opgegaan. "Ek het in verwondering gekyk hoe hulle hul keuses maak," sê hy. "Hulle kosblikke was binne sekondes gepak."</i>	Pak hulle kosblikke die vorige aand al. [7]
<i>Plaas horlosies op strategiese plekke — in die slaapkamers én in die badkamer – sodat jou kinders kan sien of hulle betyds is. Vir ouer kinders is 'n outydse wekker 'n beter keuse as 'n slimfoonalarm, anders kom hulle in die versoeking om eers na sosiale media te kyk.</i>	Maak dit maklik vir hulle om te sien hoe laat dit is. [12]
<i>Een gewilde taktiek is om 'n tydtoestel te stel om elke paar minute te lui (15 minute voor die bus kom! Vyf minute! Tyd om te loop!)</i>	Laat 'n klokkie lui wanneer elke taak afgehandel moet wees. [10]
	[72]

TOTAAL:AFDELING B:10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN KONVENSIES

VRAAG 3			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
3.1	Ag nee!	(1)	4
3.2	Aanwysende voornaamwoord	(1)	3
3.3	nuut	(1)	1
3.4	Dit is onoorganklik, want daar is nie 'n voorwerp nie.	(1)	3
3.5	Bladsye	(1)	1
3.6	koppelwerkwoord	(1)	4
		[6]	
VRAAG 4			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
4.1	Sy het haar eie karakters opgemaak.	(1)	6
4.2	Daar is geen woordsoortlike ooreenkoms nie/ Wat is 'n betreklike voornaamwoord en en is 'n neweskikkende voegwoord. daar is dus nie 'n ooreenkoms nie.	(1)	4
4.3	in	(1)	1
4.4	Die kunstenaar is eksentriek.	(1)	6
4.5	vertrekkende	(1)	6
4.6	Bepaalde rangtelwoord	(1)	3
4.7	Dit is 'n byvoeglike naamwoord/ Dit vertel meer van die fliëk.	(1)	4
		[7]	

VRAAG 5			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
5.1	Rotsvaste	(1)	
5.2	Koppelwerkwoord	(1)	
5.3	goed	(1)	
5.4	sou: modale hulpwerkwoord sal: hulpwerkwoord van tyd	(1) (1)	
5.5	van	(1)	
5.6	neweskikkende voegwoord.	(1)	
		[7]	
		TOTAAL: AFDELING C:	[20]
		GROOTTOTAAL:	[60]

VRAESTEL NO.3 (BL.156)

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1			
Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.1	Die woord "verwoes".v	(1)	1
1.2	Die teenstrydigheid lê tussen die woord "speel-speel" wat op iets positiefs dui v, maar dan kan die lekkerte "verwoes" wat negatief is.v.	(2)	2
1.3.1	Die eerste aanhalingstekens dui daarop dat dit nie so onskuldig is nie.v Die tweede aanhalingstekens dui op iemand se direkte woorde.v	(2)	2
1.3.2	Dit is gepas, want die liggies is nie so onskuldig nie en die woorde kan die ma s'n wees.v	(1)	4
1.4.1	Dit is 'n feit.v Die uitspraak word deur 'n kundige gemaak./'n oogspesialis gemaak.v	(1) (1)	4
1.4.2	Dit is geloofwaardig, want daar was al meer as een geval soos die woord "jongste" aandui./ 'n spesialis sal weet waarvan hy praat.v	(1)	4
1.5	Dit beteken baie groot afmetings.v	(1)	3
1.6	Dit word gebruik om iets uit te wys.v 'n Onderwyser of iemand wat 'n lesing aanbied, sou dit kan gebruik.v <i>Die leerder bied 'n soortgelyke antwoord aan.</i>	(1) (1)	2 1
1.7	"minder as 'n sekonde"	(1)	1

Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.8	Dit is nie waar dat kinders deur onderwysers geviktimizeer word nie. Die stelling is dus onwaar./ Die stelling is korrek, want dit is werklik so dat sommige leerders deur onderwysers geviktimizeer word.v	(2)	4
1.9	Die woord is "speasialis"v	(1)	1
1.10	Daar is geen beheer oor die invoer van die laserliggies nie.v	(1)	3
1.11	die artikel wil mense teen die gevaar van die laserliggies waarsku.v	(1)	2
1.12	Ja, want hierdie liggies kan oë permanent beskadig en is dus gevaarlik.v	(1)	5
1.13	Ja, want dit wys 'n oog en 'n laserliggie v en die artikel handel oor beide.v	(2)	4
1.14	Dit maak die advertensie baie meer persoonlik./ Dit voel of die adverteerder met jou persoonlik praat.v <i>Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord aan.</i>	(1)	5
1.15	Die liggies word 'n gevaarlike wapen genoem.v	(1)	3
1.16	Die oog trek my aandag, want dit lyk asof dit vir my kyk/ Die opskrifv trek my aandag a.g.v. die groter letters.v <i>Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord met 'n deurdagte motivering aan.</i>	(2)	5
1.17	"hande in die hare"v	(1)	1
1.18	Ja, want 'n mens se sig is nie iets waarmee gespeel moet word nie./ Nee, die gebruikers van laserliggies moet net geleer word om verantwoordelik op te tree.v <i>Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord aan.</i>	(1)	4
1.19	Albei tekste handel oor laserliggies.v Teks B vra direk dat laserliggies verbied moet word, terwyl Teks A slegs die gevaar daarvan uitlig.v	(1) (1)	2 2
TOTAAL:AFDELING A		[30]	

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

- Opskrif/Titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
 - Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
 - Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
 - Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
 - Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.
-
- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt per hoofgedagte)
 - o 3 punte vir taal
 - o Puntetotaal: 10
 - Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

 - Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat verbatim aangehaal het:
 - o 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - o 1–5 aanhalings: ken 1 punt toe

HONDE IS OOK MENSE			
AANHALING UIT TEKS:		MOONTLIKE BEWOORDING	
1	<i>Prof Gregory Berns wou kyk hoe honde op verskillende menslike reuke, handgebare en peuselhappies reageer.</i>	A	Prof Berns se studie wil aantoon hoe honde op menslike reuke, handgebare en snoeperye reageer.
2	<i>het hy gesorg dat die honde geen ongemak verduur nie..</i>	B	Gedurende die studie het geen hond ongemak ervaar nie.
3	<i>Deelname was vrywillig en elke hond het die reg gehad om hom aan die ondersoek te onttrek</i>	C	Honde besluit self of hul wil aanhou deelneem.
4	<i>Gregory tot die gevolgtrekking gekom dat honde beslis positiewe emosies ervaar.</i>	D	Gregory se studie bewys honde ervaar positiewe emosies.
5	<i>Sy navorsing bewys daar is 'n treffende ooreenkoms tussen honde en mense wat struktuur en die werking van die brein-area wat 'n belangrike rol by leer en herinnering speel, betref.</i>	E	Honde en mense se brein-area wat 'n rol speel by leer en herinnering kom ooreen.

6	<i>Dieselfde deel van die hondebrein word deur die reuk van 'n bekende mens geaktiveer,</i>	F	Die hondebrein wat betrokke is by leer en herinnering reageer op die reuk van bekende mense.
7	<i>Hopelik sal hierdie navorsing help om beter regte vir ons liefdevolle,viervoetige vriende te verseker.</i>	G	Hopelik sal hierdie navorsing beter regte vir honde verseker. Aantal woorde:79

TOTAAL: AFDELING B:[10]

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN KONVENSIES

VRAAG 3			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
3.1	Die werkwoord word voorafgegaan deur "te"	(1)	1
3.2	Lettergreep: rak.ke Klankgreep: ra.ke	(1)	4
3.3	"Maklik"/ "kredietkaartbetalingsopsies"	(1)	4
3.4	interessante	(1)	6
3.5	Die eksemplaar is opwindend.	(1)	6
3.6	Moenie hierdie opwindende eksemplaar proe-proe geniet nie.	(1)	6
3.7	Die advertensie is suksesvol, want die visuele prent trek dadelik jou aandag./groter letters trek jou aandag./ Die advertensie is nie suksesvol nie, want daar is teveel geskryf.v	(1)	5
		[7]	
VRAAG 4			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
4.1	menerev 'n Lang klank/klinker/-e in 'n oop lettergreep word nie verdubbel in die meervoud nie.v	(1)	1
4.2	jy	(1)	4
4.3	Ek maak 'n lus in die tou om dit om die boom vas te maak.v	(1)	3
4.4	Meneer vra instemmend waarom ek nie solank begin nie.v	(1)	6
4.5	Ál v	(1)	3
4.6	Ek haal jou sommer nou maklik in.v	(1)	6
		[7]	
VRAAG 5			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
5.1	Dit klink na een klank (ei), maar tog kan die klanke afsonderlik gehoor word.v	(1)	3
5.2	lyk v	(1)	4
5.3	honderdste v	(1)	6
5.4	Nee, want dit word nie as 'n voegwoord gebruik nie.v	(1)	4
5.5	Dit dui 'n nuwe lettergreep aan. v	(1)	3
5.6	"... dat 'n mens nie lemnaelers kan vertrou nie.	(1)	4
		[6]	
		TOTAAL:AFDELING C:	[20]
		GROOTTOTAAL:	[60]

VRAESTEL NO.4 (BL.162)

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1			
Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.1	Die woord is "opvrolik."v	(1)	1
1.2	Sy wou teruggepraat het met haar ma, maar dan het sy haar plek onthou.v	(1)	2
1.3	Dit het verskeie emosies by hom ontketen./Die skrywer kan die spanning, afwagting en humor onthou.v	(1)	3
1.4	Jy het raas gekry as jy jou splinternuwe besitting iets laat oorkom het.v	(1)	4
	"bewaar jou siel"v	(1)	1
1.5	Sy was bang sy sien wanneer die mesgooier dalk die meisie raakgooi.v	(1)	3
1.6	Jy is verbaas./Jy kyk in ongeloof.v	(1)	3
	Hulle het toertjies uitgevoer wat 'n mens nie kon glo hulle doen nie.v	(1)	3
1.7	Hy was bang die sweefstokartieste val.v	(1)	3
	Hy het verlig gevoel, wanneer die sweefstokartieste veilig geland het.v	(1)	3
	<i>Die leerder moet by die gedagte van "veilig anderkant" uitkom.</i>		
1.8	Die woord is "dieptestudie"v	(1)	1
1.9.1	Die sirkus is aan die weskus van Engeland begin./ Dit het sy ontstaan oorsee gehad.v	(1)	2
1.9.2	Dit neem per see/skip te lank om heen-en-weer te reis.v	(1)	3
1.10	Jou kinders moet na 'n kosskool gaan v, jy is byna 'n jaar lank op die pad en die veblyf in 'n woonwa is beknop.v	(3)	2
1.11	Daar was meer items omdat daar meer kunstenaars was.v	(2)	3
	Hulle kon hul waens deel om koste te bespaar.v		
	<i>Die leerder bied soortgelyke antwoorde aan.</i>		
1.12	Ja,die vreugde en opwinding wat die sirkus vir mense, in veral die platteland, gebring het, was nou nie meer daar nie.v	(1)	4
1.13	Die leser moet 'n donasie maak v en die pretdag bywoon.v	(2)	2

Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.14	Die feit dat jy 'n verskil aan 'n kind se lewe kan maak/kan verseker dat 'n gesin bymekaar kan bly.v	(1)	4
1.15	Jy kan sien watter uitwerking jou bydrae gaan maak./ Jy kan sien watter pret daar by die pretdag gaan wees.v <i>Die leerder bied 'n soortgelyke antwoord aan.</i>	(1)	3
1.16	Wanneer jy iets by McDonalds koop (nr.2), kan jy 'n donasie maak om gesinne bymekaar te hou. (nr.1)/ Jy kan gedurende die pretdag (nr.1) iets by McDonalds koop (nr.2) en so 'n donasie maak.v	(1)	3
1.17	Hulle sal verkies om telefonies navraag te doen v, want dan word jy dadelik gehelp.v	(2)	4
1.18	Nee, vandag se kinders stel meer in videospelletjies belang./ kan al hierdie dinge op die rekenaar sien. OF Ja, kinders bly kinders./hou daarvan om vermaak te word.v <i>Die leerder bied 'n soortgelyke antwoord aan</i>	(1)	4
1.19	In beide tekste geniet die karakters wat hulle doen.v in Teks A voer die mense en diere toertjies uit, maar in Teks B word daar slegs geëet.v	(2)	3
TOTAAL:AFDELING A:		[30]	

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

- Opskrif/Titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
- Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.

- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt per hoofgedagte)
 - o 3 punte vir taal
 - o Puntetotaal: 10
- Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

- Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat verbatim aangehaal het:
 - o 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - o 1–5 aanhalings: ken 1 punt toe

BESPAAR WATER BY JOU HUIS			
AANHALING UIT TEKS:		MOONTLIKE BEWOORDING	
1	<i>Verdeel jou tuin in areas met hoë, matige en minimum watergebruik. Probeer om die deel wat baie water nodig het so klein moontlik te hou</i>	A	Verdeel jou tuin volgens die plante se waterverbruik en hou die dorstige deel klein.
2	<i>Kies die regte gras.</i>	B	Maak seker jou gras keuse vra min water.
3	<i>Voor jy begin gras plant, maak die area effens hol in die middel, soos 'n vlak piering, sodat reënwater op die grasperk kan versamel.</i>	C	Maak 'n hol area in die middle van jou gras, sodat reën water daar kan versamel.
4	<i>Kies plante met klein, naaldagtige blare.. Plante met 'n grys kleur weerkaats die son se strale weg van die plant af,</i>	D	Plante met klein, naaldagtige blare en 'n grys kleur verbruik minder water.
5	<i>Plaas jou windskerm aan die kant van die tuin waar die wind vandaan waai.</i>	E	Plaas 'n windskerm aan die windkant van jou tuin.
6	<i>Vroeg saans of vroeg soggens, die koelste tye van die dag, help om verdamping te bekamp.. Probeer om nie op winderige dae water te gee nie</i>	F	Kies die korrekte tye - koelste tye en windlose dae - om plante water te gee.
7	<i>.Vang reën op en gebruik in die tuin, pleks daarvan dat dit eenvoudig wegvloei.</i>	G	Vang reënwater op vir tuingebruik.

Aantal woorde:80

TOTAAL:AFDELING B:[10]

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN KONVENSIES

VRAAG 3			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
3.1	eks.klu.sief	(1)	6
3.2	(saam met Donnalee en Ivan)/ , saam met Donnalee en Ivan,	(1)	3
3.3	Woorde uit vreemde tale, kry dikwels 'n gravis.	(1)	3
3.4	"En jy kan deel wees van die glans"	(1)	1
3.5	'n Verduideliking volg daarna./ Die sort drag word na die leesteken gebruik.	(1)	3
3.6	Dit is 'n eienaam wat aan 'n soortnaam gekoppel word.	(1)	1
3.7	Word kaartjies by Computicket gekoop?	(1)	6
		[7]	

VRAAG 4			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
4.1	jy	(1)	1
4.2	Die grondbeginsel van tradisie/Nederlandse spelling	(1)	1
4.3	Dit is 'n lang klank/-e/vokaal in 'n oop lettergreep.	(1)	1
4.4	Voor die voegwoord "maar" kom 'n komma.	(1)	2
4.5	Die -oe is 'n klinker aangesien net een klank gehoor word. Die -ui is 'n diftong aangesien dit as een klank uitgespreek word, maar jy hoor tog afsonderlike klanke.	(1) (1)	2 2
4.6	Die medeklinker verdubbel wanneer dit voorafgegaan word deur 'n kort, beklemtoonde klinker.	(1)	3
4.7	assimilasie	(1)	1
4.8	om te sien	(1)	4
4.9	koppelwerkwoord	(1)	3
4.10	Dit is 'n eienaam/ die naam en van van die ontwerper.	(1)	3
4.11	Dit dui geslag aan/die vroulike vorm aan.	(1)	3
4.12	dans.pa.sies	(1)	6
		[13]	
		TOTAAL:AFDELING C:	[20]
		GROOTTOTAAL:	[60]

VRAESTEL NO.5 (BL.167)

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1			
Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.1.1	Zirka-virus word deur 'n muskiet oorgedra v asook deur seksuele kontak.v	(2)	1
1.1.2	Dit dra by tot geboortedefekte by babas.v	(1)	2
1.2	Nee, dit moet 'n besmette Aedes-muskiet wees.v	(1)	1
1.3	Dit kom in Suid-Amerika voor.v	(1)	2
1.4	Ja, want dit kom reeds in dele van Afrika voor v en die virus kom wes en oos van Afrika voor./mense van Afrika reis ook na Suid-Afrika.v	(2)	1
1.5	Daar was, want die Wêreldgesondheidsorganisasie was betrokke/het 'n noodtoestand afgekondig v en die VSA het reisigers ook gewaarsku.v	(2)	3
1.6.1	Die antwoord is nee.v	(1)	2

Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.6.2	Afrika het beperkte laboratoriums. Afrika het te min geld. Afrika het te min kundiges. Omdat die virus dieselfde simptome het as Malaria, is dit moeilik om vas te stel of die persoon regtig die Zika-virus het.vvv <i>Die leerder bied enige DRIE redes vir DRIE PUNTE aan.</i>	(3)	2
1.7	Die Zirka-virus en Malaria het dieselfde simptome.v Die dokter gaan dus nie weet of dit malaria is en of die pasiënt besmet is met die Zirka-virus nie.v	(2)	3
1.8.1	Suid-Afrika en Uganda het saamgewerk.v	(1)	2
1.8.2	Die teks bevestig dat die samewerking voortgaan./ Hulle werk ook saam om 'n entstof teen Ebola te ontwikkel.v	(1)	1
1.9	Die Ebola-virus het Afrika geleer dat alle lande blootgestel is/met die virus besmet kan word.v "Die oordrag van die Zika-virus kan op 'n spesifieke plek deeglik onder beheer wees, maar dit bied nie 'n waarborg as iemand wat die virus onder lede het na ander plekke reis nie."v	(1) (1)	3 1
1.10	Die pasiënt het "twitters"/"facebook."v	(1)	2
1.11	Twitter is 'n sosiale media platvorm waarop jy kommentaar laat en die pasiënt kan nou nie ophou kommentaar op Twitter laat vandat hy nie meer kommentaar op Facebook plaas nie.v	(1)	3
1.12	Hy sweet v en het geen beheer oor sy vingers nie.v	(2)	3
1.3	Die spuitnaald/ botteltjies pille op die tafel/ die stetoskoop om die dokter se nek/ die bed met die gordyn/ die letters vir die oogtoets teen die muur is bewyse.vv <i>Die leerder bied ENIGE TWEE bewyse vir EEN punt elk aan.</i>	(2)	3
1.14	Hy is baie geïnteresseerd./baie bekommerd.v	(1)	3
1.15	Mense wat baie gebruikmaak van sosiale media platvorms.v	(1)	3
1.16	Beide tekste het te doen met 'n siekte.v In Teks A word die siekte deur 'n virus veroorsaak, maar in Teks B word dit deur sosiale media veroorsaak.v <i>Die leerder bied 'n soortgelyke antwoord aan om die verskil aan te dui.</i>	(1) (1)	2 2
TOTAAL:AFDELING A:		[30]	

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

- Opskrif/Titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
 - Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
 - Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
 - Rofwerk/Bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
 - Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.
-
- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt per hoofgedagte)
 - o 3 punte vir taal
 - o Puntetotaal: 10
 - Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
 - Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat verbatim aangehaal het:
 - o 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - o 1–5 aanhalings: ken 1 punt toe

BESPAAR WATER BY JOU HUIS			
AANHALING UIT TEKS:		MOONTLIKE BEWOORDING	
1	<i>Benewens die pret (mits jy uit die tronk kan bly) is dié bordspeletjie so gesond soos spinasie</i>	A	Monopoly is gesond, want dit leer jou 'n verskeidenheid waardes.
2	<i>Volgens Bateman leer Monopoly jou om jou beurt af te wag.</i>	B	Monopoly leer jou om te wag totdat dit jou beurt is.
3	<i>Monopoly leer kinders om tussen reg en verkeerd te onderskei.</i>	C	Kinders leer om te weet wat reg en verkeerd is.
4	<i>Met hierdie speletjie leer hulle ook dat hul deel van 'n span is</i>	D	Monopoly leer kinders wat spanverband is.
5	<i>en leer hoe om in spanverband saam te werk</i>	E	Hulle leer hoe om in 'n span te kan werk.
6	<i>Monopoly versterk ook die gesinsbande</i>	F	Monopoly maak gesinsbande hegter.
7	<i>Elkeen in die gesin leer mekaar beter ken</i>	G	Deur Monopoly leer 'n gesin mekaar beter ken.
		Aantal woorde:59	

TOTAAL:AFDELING B:[10]

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN KONVENSIES

VRAAG 3			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
3.1	Ek is 'n persoonlike voornaamwoord en 'n mens is 'n onbepaalde voornaamwoord.	(1)	2
3.2	Jou is 'n persoonlike voornaamwoord U is 'n besitlike voornaamwoord.	(1) (1)	3 3
3.3	gehoorapparaatjies	(1)	1
3.4	pa's	(1)	1
3.5	Ja, want die asterisk dui aand at daar 'n verduideliking is.	(1)	3
3.6	Rigting gekoppel aan 'n eienaam.	(1)	4
		[7]	
Vraag		Punt	Vlak
4.1	Onbepaalde voornaamwoord.	(1)	3
4.2	Vloeistoffie	(1)	1
4.3	Dit is 'n uitroep/tussenwerpsel.	(1)	4
4.4	potblou	(1)	1
4.5	klankgreep: vro.te.rig Lettergreep: vrot.te.rig	(1)	2
4.6	minste	(1)	1
4.7	bittermin	(1)	1
		[7]	
Vraag		Punt	Vlak
5.1	Vlamme	(1)	4
5.2	Die -m verdubbel omdat dit vooraf gegaan word deur 'n kort, beklemtoonde -o	(1)	4
5.3	vriendelikheid Die dogter se vriendelikheid laat almal om haar vrolik voel.	(1) (1)	6 6
5.4	Dit beskryf die jong man/ dit het die -e verbuiging. Dit staan voor die selfstandige naamwoord.	(1) (1)	4 4
5.5	Die word se twee dele kan deur ge- van mekaar geskei word./kan omgeruil word	(1)	3
		[7]	
		TOTAAL:AFDELING C:	[20]
		GROOTTOTAAL:	[60]

VRAESTEL NO.6 (BL.172)

AFDELING A: LEESBEGRIP

AFDELING A			
VRAAG 1			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
1.1	Dit is 'n feit, navorsers ✓	(1)	4
1.2	Dit is nie die hond in die slaapkamer/bed wat jou slaap kan beïnvloed nie, maar wel die posisie ✓ van die hond in die slaapkamer/bed. ✓	(2)	2
1.3.1	Hulle is deel van huishoudings wêreldwyd. Baie mense beskou hulle as deel van die huishouding. Sommige mense glo daar is net hond-mense of kat-mense in die wêreld. Enige 1 ✓	(1)	4
1.3.2	Troeteldiere word deesdae gesien as deel van die familie/gesin, hulle word meer as net diere gesien ✓	(1)	2
1.3.3	“Suid-Afrikaners is baie lief vir hulle honde, met 9,1 miljoen honde teen 2,4 miljoen katte as troeteldiere in die land” ✓	(1)	2
1.4.1	Dit word verwys na honde ✓ en dit is 'n gesegde wat aangehaal word wat nie noodwendig akkuraat is nie/die hond is nie almal se beste vriend nie/die hond is nie 'n mens nie ✓	(2)	2, 2
1.4.2	Die eienaar voer/deel kos (peuselhappies) ✓ met sy hond en hy gaan stap ook saam met hom. ✓	(2)	2, 2
1.4.3	C ✓	(1)	3
1.5	Vir baie mense is dit vertroostend ✓ en 'n gevoel van sekuriteit ✓	(2)	3, 3
1.6	Dit moes gesonde volwassenes wees/ Hulle was vir 5 maande gemonitor/ Die hond moes by hul in die kamer slaap/ Die honde moes nie ouer as 6 maande wees nie/ Beide moes die slaapmonitor vir 7 dae lank dra ENIGE 3 ✓✓✓	(3)	1 x 3
1.7	Sodra die hond saam met die eienaar die bed gedeel het, was daar 'n negatiewe invloed op die slaapgehalte. ✓	(1)	2

Vraag	Antwoord	PUNT	VLAK
1.8	Ja dit is geloofwaardig omdat deesdae sien mense troeteldiere as 'n vriendskap eerder as net 'n dier/wat mense op 'n emosionele vlak help sowel as ondersteun en mekaar aanvaar ✓	(1)	5
1.9	Enige voorbeeld wat ondersteuning, onvoorwaardelike aanvaarding, vriendskap, emosionele vlak (tussen eienaar en hond) beskryf. ✓	(1)	2
1.10	Leerder se eie opinie en verduideliking ✓ Bv. Ja, solank die hond nie in die bed slaap nie, sal ek goed kan rus. Ens.	(1)	5
1.11	Skaaphond ✓ (Volsin)	(1)	1
1.12	Geskok OF bang WANT Hul oë is groot oopgerek OF hulle monde wat oophang	(1)	3
1.13	Waar (Geen punt) Ons kan dit sien deur die skape ✓, windpomp ✓ en trekker in die agtergrond. ✓ (of die hooibale)	(3)	3
1.14	"slapende honde" ✓	(1)	2
1.15	Die vis is die ongewildste. (Volsin) ✓	(1)	1
1.16	East Coast radio ✓ en Jacaranda FM ✓ (Volsin)	(2)	2, 2
1.17	Beide tekste stem ooreen dat honde die gewildste troeteldier in SA is. ✓	(1)	2
TOTAAL:AFDELINGA:		[30]	

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

- Opskrif/Titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
- Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.
- Punte word soos volg toegeken:

- o 7 punte vir 7 feite (1 punt per hoofgedagte)
- o 3 punte vir taal
- o Puntetotaal: 10
- Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- Verspreiding van punte vir taal indien kandidaat verbatim aangehaal het:
 - o 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - o 1–5 aanhalings: ken 1 punt toe

HELP JOU KIND GESOND EET	
AANHALING UIT TEKS:	MOONTLIKE BEWOORDING
1 <i>... ouers moet hulle kinders by die spyskaartbeplanning en bereiding van etes betrek sodat hulle eienaarskap het oor wat hulle eet.</i>	A Kinders moet eienaarskap neem oor wat hulle eet deur betrokke te wees by die spyskaartbeplanning en bereiding van etes.
2 <i>... van jongs af jou kind se gesonde eetgewoontes vestig</i>	B Gesonde eetgewoontes moet van jongs af aangeleer word.
3 <i>Beklemtoon eerder dat gesond eet noodsaaklik is om die liggaam van energie en die nodige voedingstowwe te voorsien.</i>	C Leer kinders dat gesonde kos nodig is om die liggaam van energie en die nodige voedingstowwe te voorsien.
4 <i>Dit is dus ouers se verantwoordelikheid om 'n gesonde leefstyl tuis die norm te maak.</i>	D Ouers moet 'n gesonde leefstyl daar stel.
5 <i>Navorsing wys dat wanneer ons porsies voorsit wat te groot is, eet kinders meer.</i>	E Moenie te groot porsies voorsit nie.
6 <i>Kos voel dalk soos 'n vinnige en maklike manier om kinders te beloon of te troos, maar op die lang termyn plaas jy 'n onrealistiese verantwoordelikheid op kos.</i>	F Moenie kos as beloning of 'n troosmiddel gebruik nie.
7 <i>Kinders wat nie die geleentheid gegee word om soms self te besluit wat en hoeveel hulle wil eet nie, is geneig om heeltemal te ooreet...</i>	G Kinders moet soms self besluit wat en hoeveel hulle wil eet. Aantal woorde:78

TOTAAL:AFDELING B:[10]

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN KONVENSIES

VRAAG 3			
Vraag	Antwoord	Punt	Vlak
3.1	mense wat trots is op hul Afrikaanse kultuur/ Mense wat versekering verlang./Mense wat in Afrikaans besigheid wil doen.	(1)	3
3.2	Dit beklemtoon die rede waarom hulle 'n gedeelte van hul premies skenk	(1)	2
3.3	So doen ons nie ons deel vir die bevordering van die Afrikaanse taal nie.	(1)	4
3.4	uitmuntende/bobaas	(1)	2
3.5	SMS'ie Alle akronieme kry 'n afkappingsteken in die verkleiningsvorm.	(1) (1)	1 3
3.6	Afrikaanssprekendes hou van koeksisters.	(1)	3
3.7	Die asterisk dui belangrike/ekstra inligting aan	(1)	3
		[8]	
Vraag		Punt	Vlak
4.1	Vraagsin	(1)	1
4.2	Dit word as een klank uitgespreek, maar die klanke word tog afsonderlik gehoor.	(1)	4
4.3	u/jou	(1)	3
4.4	beletselteken/elips	(1)	1
4.5	Meneer vra hoe durf ek 'n Bar One eet terwyl hy klasgee. <i>Let op na die woordorde</i>	(1)	6
4.6	Voor die aangesprokene se naam kom 'n komma	(1)	3
4.7	Die hoop kan nie hier lê nie; dit moet waskamer toegeneem word.	(1)	6
4.8	Meneer is baie kwaad.	(1)	3
		[8]	
Vraag		Punt	Vlak
5.1	Die skrumkakel het die drie gedruk.	(1)	3
5.2	Frans	(1)	2
5.3	Dit kan letterlik wees dat ouers uit 'n slaap wakker word of figuurlik wat beteken ouers moet waaksaam begin wees.	(1)	4
5.4	Wanneer jy twyfel of dit 'n -v of -f moet wees dink jy hoe dit in Nederlands gespel sou word.	(1)	3
		[4]	
		TOTAAL:AFDELING C:	[20]
		GROOTTOTAAL:	[60]

EKSAMENVOORBEREIDING: VRAESTEL3 (bl. 185)

Sien die rubriek vir opstelle en korter stukke op die volgende bladsye

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR KREATIEWE TEKS (OPSTEL) – 30 PUNTE

	Uitsonderlik 15 – 12	Knap 11– 10	Gemiddeld 9 – 7	Elementêr 6 – 4	Onvoldoende 3 – 0
<p>INHOUD & BEPLANNING</p> <p>Organisering van idees vir beplanning; Bewustheid van doel, gehoor en konteks.</p> <p>15 PUNTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is uitsonderlik en baie oorspronklik. - Idees is uitgebreid en stem die leser tot nadenke. - Goeie beplanning lei tot die aanbieding van 'n goeie tot briljante opstel. - Goeie samehang. - Inleiding, liggaam en slot. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is goed en oorspronklik. - Idees is interessant en relevant. - Goeie beplanning lei tot die aanbieding van 'n knap opstel. - Opstel is samehangend - Inleiding, liggaam en slot. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is redelik en taamlik oorspronklik. - Idees is redelik interessant en relevant. - 'n Mate van beplanning lei tot die aanbieding van 'n redelike opstel. - Opstel is redelik samehangend - Inleiding, liggaam en slot. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is swak en onoorspronklik. - Idees is onduidelik en nie heeltemal relevant nie. - Min bewyse van beplanning lei tot die aanbieding van 'n swak opstel. - Opstel is onsamehangend - Paragrafering ontbreek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is uiters swak en onoorspronklik. - Idees is deurmekaar en nie relevant nie. - Geen bewyse van beplanning lei tot die aanbieding van 'n power opstel. - Opstel is onsamehangend - Paragrafering ontbreek.
	10 – 8	7	6 – 5	4 - 3	2 – 0
<p>TAAL, STYL & REDIGERING</p> <p>Toon, styl en woordeskat is geskik; Woordkeuse; Taalgebruik & konvensies, Puntuasie, Grammatika, Spelling</p> <p>10PUNTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is uitsonderlik. - Woordkeuse is gevorderd en uitgebreid. - Taalgebruik en puntuasie word effektief gebruik. - Gebruik gepaste figuurlike taal - Grammatika en spelling is feitlik foutvry. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is baie gepas. - Woordkeuse is gepas by die teks. - Taalgebruik en puntuasie is meestal korrek. - Soms word gepaste figuurlike taal gebruik. - Grammatika en spelling is meestal foutvry. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is gepas. - Woordkeuse is redelik gepas by die teks. - Taalgebruik en puntuasie is eenvoudig. - Weinig gepaste figuurlike taal gebruik. - Grammatika en spelling het foute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is minder gepas. - Woordkeuse is beperk. - Taalgebruik en puntuasie is vol foute. - Geen gepaste figuurlike taal gebruik. - Grammatika en spelling wemel van die foute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is nie gepas nie. - Woordkeuse is nie geskik nie. - Taalgebruik en puntuasie is uiters swak. - Figuurlike taal ontbreek. - Grammatika en spelling feitlik onverstaanbaar.

	5	4	3	2	1 – 0
STRUKTUUR 5 PUNTE	<ul style="list-style-type: none"> - Uitstekende ontwikkeling van onderwerp. - Wisselende sins- en paragraaflengtes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Logiese ontwikkeling van onderwerp. - Wisselende sins- en paragraaflengtes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Relevante ontwikkeling. - Sinne en paragrawe is plek-plek foutief, maar opstel maak nog sin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Onderwerp nie deurgaans aangespreek nie. - Basiese konstruksie van sinne en paragrawe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Onderwerp misgetas. - Geen samehang. - Opstel maak nie sin nie.

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR TRANSAKSIONELE TEKSTE – 15 PUNTE

	Uitsonderlik	Knap	Gemiddeld	Elementêr	Onvoldoende
	9 – 8	7 – 6	5 – 4	3 – 2	1 – 0
<p>INHOUD, BEPLAN- NING EN FORMAAT</p> <p>Organisering van idees vir beplanning; Bewustheid van doel, gehoor, konteks en kenmerke.</p> <p>9 PUNTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is uitsonderlik en baie oorspronklik. - Idees is uitgebreid en stem die leser tot nadenke. - Goeie kennis van die kenmerke van die soort teks. - Baie goeie samehang. - Idees behoorlik uitgebrei met detail wat die onderwerp steun. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is goed en oorspronklik. - Idees is interessant en relevant. - Redelike kennis van die kenmerke van die soort teks. - Goeie samehang. - Behou fokus – geen afwyking nie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is redelik en taamlik oorspronklik. - Idees is redelik interessant en relevant. - 'n Mate van kennis van die kenmerke van die soort teks. - Redelike samehang. - Nie heeltemal gefokus nie – enkele afwyking nie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is swak en onoorspronklik. - Idees is onduidelik en nie heeltemal relevant nie. - Min kennis van die kenmerke van die soort teks. - Nie altyd samehang nie. - Nie heeltemal gefokus nie – enkele afwyking nie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respons is uiters swak en onoorspronklik. - Idees is deurmekaar en nie relevant nie. - Geen bewyse van die kenmerke van die soort teks nie. - Geen samehang nie. - Groot afwykings.
	6 -5	4	3	2	1 – 0
<p>TAAL, STYL & REDIGERING</p> <p>Toon, styl en woordeskat is geskik; Woordkeuse; Taalgebruik & konvensies, Punktuasie, Spelling</p> <p>6 PUNTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is uitsonderlik. - Woordkeuse is gevorderd en uitgebrei. - Taalgebruik en punktuasie word effektief gebruik. - Gebruik gepaste figuurlike taal - Grammatika en spelling is feitlik foutvry. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is baie gepas. - Woordkeuse is gepas by die teks. - Taalgebruik en punktuasie is meestal korrek. - Soms word gepaste figuurlike taal gebruik. - Grammatika en spelling is meestal foutvry. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is gepas. - Woordkeuse is redelik gepas by die teks. - Taalgebruik en punktuasie is eenvoudig. - Weinig gepaste figuurlike taal gebruik. - Grammatika en spelling het foute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is minder gepas. - Woordkeuse is beperk. - Taalgebruik en punktuasie is vol foute. - Geen gepaste figuurlike taal gebruik. - Grammatika en spelling wemel van die foute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toon, styl en woordeskat is nie gepas nie. - Woordkeuse is nie geskik nie. - Taalgebruik en punktuasie is uiters swak. - Figuurlike taal ontbreek. - Grammatika en spelling feitlik onverstaanbaar.

